

Kronika

***města
Dobrušky***

za rok 2009

Obsah kroniky

1. Počasí.....	1
2. Nejdůležitější události v životě města.....	1
3. Hlavní celoměstské akce.....	4
4. Hospodářský život, sociální a správní záležitosti.....	9
5. Kulturní dění ve městě.....	12
6. Školství.....	25
7. Církev	35
8. Spolky a spolkový život.....	37
9. Sportovní život.....	40
10. Zajímavosti ze života města.....	46

1. Počasí

Leden odstartoval teplotami pod bodem mrazu, které v nížinách vydržely až do 16. ledna. V únoru napadlo v průměru 61 mm srážek, tj. 161 % dlouhodobého normálu. Na Lysé hoře leželo na konci měsíce přes 2 metry sněhu. Slovo pozor! (před silným větrem, intenzivním sněžením v horských oblastech, tvorbou sněhových jazyků) během první poloviny února, doplňovalo snad každou předpověď.

Také ještě první jarní den jsme vítali velkou oblačností a na většině území se sněhovými přeháňkami, ranními teplotami jen na -7 °C a odpoledními do 5 °C. Duben nám ale vše vynahradil - připomínal více než apríl spíše květen. Nejtepleji bylo 10. dubna, kdy se odpolední teploty dostaly až na 24°C. Odtávání sněhu z hor bylo, díky beze srážkovému počasí, pozvolné. Květnové počasí už bylo více proměnlivé a deštivé a tak jsme si na první tropický den roku 2009 museli počkat do 26. května. Konec měsíce také přinesl intenzivní bouřky doprovázené přívalovým deštěm.

Červen odstartoval teplotně podprůměrnými dny a teprve 14. června se na teploměru objevily letní teploty. Všem ale určitě zůstaly v paměti tzv. přívalové (bleskové) povodně, kdy se na našem území vytvářely intenzivní bouřky, doprovázené přívalovým deštěm, silným větrem a krupobitím.

Intenzivní bouřky se na našem území ale vyskytovaly až do 13. července. Sv. Anna se ale také přihlásila o slovo a 26. července ráno teplota vzduchu klesla už jen na 3,9 °C ve Světlé Hoře u Pradědu. Oproti "probouřenému" červnu a červenci byl srpen poměrně klidný a v počasí stálý měsíc. Už 1. srpen odstartoval slunečnou oblohou a 29 °C, 2. srpna už bylo 33 °C. Další vlna tropických veder udeřila od 16. srpna.

Září bylo ve znamení babího léta. Až do 25.9. bylo zářijové počasí teplotně výrazně nadprůměrné a suché. V Praze-Libuši se v 17 dnech zastavila odpolední teplota přes 20 °C, z toho v 11 dnech vystoupila přes 25 °C.

2. října se na horách objevily první sněhové vločky. 13. října nastalo obrovské ochlazení - jako bychom podzim úplně přeskočili a nastala hned zima - na většině území začalo sněžit. Za několik dnů výška sněhové pokrývky odpovídala zimním měsícům. Oteplovat se začalo až 22. října.

Asi málo kdo čekal tak teplou druhou polovinu listopadu. Ještě 30. listopadu se odpolední teplota zastavila na 15 °C. 12. prosince začal do střední Evropy proudit studený vzduch od severovýchodu, který přinesl velké ochlazení a místy sněžení. Na řadě míst padaly 19. a 20. prosince minimální teplotní rekordy a denní teploty zůstávaly pod -10 °C. Těsně před Vánoci 22. prosince přišlo oteplení a 23.12. se na většině území vytvořila ledovka. Konec roku tak byl ve znamení oblevy.

2. Nejdůležitější události v životě města

Volby do Evropského parlamentu

Ve dnech 5. - 6. června letošního roku se uskutečnily volby do Evropského parlamentu. V Dobrušce se volilo ve 12 okrscích, v seznamu bylo zapsáno celkem 5 617 voličů, bylo vydáno 1 726 obálek, volební účast činila 30,73 %, odevzdaných obálek bylo 1 726 a platných hlasů 1 721.

Nejvíce hlasů získala v Dobrušce Občanská demokratická strana (462, tj. 26,84 %), za ní následovala Česká strana sociálně demokratická (351, tj. 20,39 %), Komunistická strana Čech a Moravy (247, tj. 14,35 %), KDU-ČSL (168, tj. 9,76 %) a SNK-Evropští demokraté (130, tj. 7,55 %).

Vývoj počtu obyvatel města

Oproti uvedenému výchozímu stavu 6946 měla Dobruška na konci roku 2009 6870 obyvatel. Pokračuje tedy trend pozvolného poklesu počtu obyvatel z předchozích let. Nejvíce obyvatel bylo samozřejmě v samotném městě (5673), dále následovaly Pulice (397), Křovice (222), Domašín (208), Spáleníště (128), Mělčany (96), Chábory (75) a Běstviný (71). Z celkového počtu bylo 3335 mužů a 3535 žen.

Průměrný věk obyvatel Dobrušky je něco málo přes 40 let. Nejpočetnější věkové skupiny jsou 55 – 59 let (568 obyvatel) a 30 – 34 let (565). Ve městě žilo 6 obyvatel starších 95 let, starší než 100 let nebyl nikdo. V předproduktivním věku bylo 999 obyvatel, v produktivním 4533 a v poproduktivním 1338 obyvatel.

V roce 2009 se narodilo 76 dětí, zemřelo 59 občanů, přistěhovalo se 98 a odstěhovalo 150 lidí. Celkově to představuje úbytek 35 obyvatel oproti předchozímu roku.

Rekonstrukce Laichterovy a Novoměstské ulice, nová parkoviště, hřiště

Město nechalo na své náklady rekonstruovat Laichterovu ulici s přilehlým parkovištěm. Ulice byla pro průjezd vozidel zúžena a na několika místech rozdělena přechody s ostrůvky. Parkoviště má téměř pět desítek míst, další pak vznikla novými stáními přímo v Laichterově ulici. Významně tak bylo přispěno ke zlepšení parkovací situace ve městě, která se již postupně stávala kritickou. Rekonstrukce Laichterovy ulice také nemalou měrou zvýšila bezpečnost obyvatel sídliště i návštěvníků Dobrušky, kteří využívají zdejších autobusových zastávek. Parkovací plochy byly rozšířeny i o nové parkoviště u polikliniky, na místě bývalého domu rodiny Rumlovy. Rekonstruován byl i chodník v ulici Čs. Odboje.

Došlo také na dlouho očekávanou rekonstrukci ulice Novoměstské. Komunikace má nyní živichý povrch, jsou zde i parkovací stání z betonové dlažby. Jsou vybudovány i vjezdy k objektům a komunikace pro pěší. Rekonstruovaný úsek byl na obou koncích osazen zpomalovacími pruhy. Novoměstská ulice tak neobyčejně získala na estetickém vzhledu a stává se stále častějším cílem procházek obyvatel města.

Na sídlišti Za univerzitou bylo 30. června otevřeno nové dětské hřiště, které bylo vybudováno místo starého, jež nesplňovalo kritéria bezpečnosti dětí. Nové hřiště plně odpovídá všem požadavkům, které jsou na takováto zařízení kladeny.

Zahraniční kontakty

Česko-maďarské zastavení se stalo hlavním tématem fotografické výstavy Pavla Štěpána, kterou dne 1. července 2009 zahájil starosta města Petr Tojnar u příležitosti konání dobrušských kulturních akcí v maďarském partnerském městě Ábrahámhegy. Výstava se uskutečnila v prostorách místního muzea a měla část českou a část maďarskou. Už samotné zahájení bylo netradiční. Konalo se ve stínu starobylého platanu a hudební vystoupení místní umělkyně Somogyi Erzsébet ve hře na flétnu, kterému dominovaly české a moravské lidové písně, umocnilo význam této kulturní akce. Následně autor fotografií své dílo osobně představil přítomným. Oba fotografické celky seskupené v národních barvách potvrzovaly jedinečnost, autentičnost a poslání jednotlivých snímků.

Vzájemné kontakty mezi partnerskými městy Dobruškou, Ábrahámhegy v Maďarsku a Miejskou Górkou v Polsku pokračovaly především ve vzájemných návštěvách. Vedle maďarských a polských se na májových oslavách i na Svatováclavských slavnostech objevili i hosté z holandského města Ter Aar. Vždy měli připravené i stánky s nabídkou kulinářských

specialit svých zemí. Ale samozřejmě nejen to. Mezi mnohými občany Dobrušky a jejích partnerských měst se rozvinuly velmi přátelské vztahy, které nacházejí svůj výraz ve vzájemných návštěvách, při nichž je možné nejlépe poznat vzdálenou zemi, její lidi a jejich život. A to je nepochybně hlavní smysl partnerských vztahů Dobrušky se zahraničními partnery.

V roce 2009 byly také navázány partnerské kontakty s polským městem Radkov v sousedním Kladsku. Společně byly připraveny projekty na vzájemnou propagaci a zvýšení turistického ruchu. Na jejich realizaci se podílely i finanční prostředky poskytnuté z fondů Evropské unie. Na dobrušské náměstí F. L. Věka byla instalována interaktivní mapa, přibližující oba regiony, jak Dobruško, tak i gminu Radkov, jejíž součástí je i proslulé poutní místo Vambeřice. Pro zeměpisnou blízkost obou měst se zdá, že právě takovéto kontakty mají velkou perspektivu dalšího rozvoje.

Již po řadu let jsou součástí kontaktů města Dobrušky se zahraničím pravidelné letní kurzy českého jazyka, jichž se účastní především naši zahraniční krajané. I letos do našeho města zavítali přátelé z celého světa. Podstatnou část tvořili občané latinskoamerických států. Při svém měsíčním pobytu měli možnost se seznámit i s Dobruškou a jejími obyvateli. Potřebnou pozornost věnovalo pobytu účastníků kurzu i vedení města, které se podílelo na uspořádání celé řady akcí, především takových, na nichž měli možnost setkání s občany Dobrušky. Jde o vynikající propagaci naší země, ale i města Dobrušky téměř po celém světě.

Dobrušské sdělovací prostředky

Dobruška má stále se rozšiřující plejádu možností, jak informovat občany o svých záměrech, o událostech ve městě i v okolí, zkrátka o všem, co si informačního rozšíření zaslouží. Nejstarším z těchto „městských hromadných sdělovacích prostředků“ je městský rozhlas. Po četných rekonstrukcích je dnes i přes vysokou dopravní frekvenci dobře slyšitelný a slouží k okamžitému informování občanů o nejaktuálnějších událostech. Jeho prostřednictvím jsou propagovány především kulturní programy, ale i nákupní akce a další události, kde je zapotřebí co nejrychlejší informovanosti včetně informací o jednání městského zastupitelstva.

Druhým nestarším městským masmédiem je *Dobrušský zpravodaj*. Prošel četnými změnami názvu, od *Kulturního kalendáře* přes *Městský zpravodaj* až po současný *Dobrušský zpravodaj*. Vychází od roku 1961. Postupně se profiloval jako měsíčník, který má širší ambice, než je jen momentální předání informací. Vycházely a vycházejí v něm články mající dlouhodobější význam, především pak dnes již nespočetná řada studií z dějin města a regionu. V roce 2009 zde bylo např. publikováno dvanáct pověstí z Dobrušky a okolí. Poslední ročníky přinášely i letecké fotografie Dobrušky od 20. let minulého století až po současnost. V posledních letech nabývají stále větší podíl informace o současném dění ve městě. Od roku 2007 vychází *Dobrušský zpravodaj* i v digitální podobě na internetových stránkách města. V roce 2009 došlo ke změně v redakční radě, z níž byla odvolána ing. Jana Poláčková. Šéfredaktorem měsíčníku je Mgr. Jiří Mach.

Mladším sourozencem *Dobrušského zpravodaje* je *Dobrušský list*. Vychází od roku 2007 jako měsíčník (jeho internetová podoba od roku 2009). Jde o dvojlist formátu A 4, který je bezplatně distribuován do všech domácností ve správním obvodu města Dobrušky. Obsahuje většinou aktuální informace z rady a zastupitelstva města, z jednotlivých odborů městského úřadu a jeho organizačních složek. Odpovědnou redaktorkou *Dobrušského listu* je Ing. Zdena Hanousková.

Dobrušské informační centrum připravuje každý měsíc aktuální skládačku s kulturními programy, která nese název *Dobrušský kaleidoskop*. I tato tiskovina je zdarma distribuována do všech domácností.

Město Dobruška má také své televizní vysílání. Je dostupné pouze pro občany, kteří jsou napojeni na kabelovou televizi. Novým provozovatelem dobrušské kabelové televize je společnost BKS Cupital partners, a.s. Programy dobrušského vysílání se obměňují jednou týdně a přinášejí především reportáže o dění ve městě, zvláště pak v kulturní oblasti. Vysílání je také pouštěno separátně v městské knihovně a ve společenské místnosti pečovatelské služby. Po stránce obsahové a technické přípravy zajišťuje vysílání firma HEURÉKA pana Zdeňka Frimla.

Nejmladším z rodiny místních masmédií je internet. Dobrušské webové stránky podávají nejenom předepsané informace, ale jsou zdrojem poučení o minulosti města, o jeho turistických atraktivitách, je na nich umístěn celá plejáda dalších zajímavostí, včetně elektronického vydání uvedených tiskovin. Pozoruhodná je také bohatá fotogalerie snímků z nejdůležitějších událostí života města. Na webových stránkách je nejširší veřejnosti zpřístupněna i městská kronika. O aktualizaci a velmi dobrou grafickou úroveň pečuje informatik pan Martin Řehák.

Úcta obětem světových válek

Tak jako každoročně uskutečnily se i v roce 2009 oslavy konce obou světových válek v minulém století. V květnu proběhla pietní vzpomínka u Památníku obětem nacismu, na níž si asi tři desítky přítomných připomněly dobrušské občany, kteří položili své životy ve druhé světové válce. Byli to jednak příslušníci sokolského odboje, Obrany národa a komunistického odboje, jednak lidé, kteří bojovali v československých vojenských jednotkách na obou válečných frontách. Polovinu obětí nacistického teroru z řad dobrušských občanů tvoří místní židé. Čtyři desítky z nich byly umučeny v nacistických koncentračních táborech a dobrušská židovská komunita tak byla vyvražděna.

Připomenuty byly i oběti první světové války a válek vůbec. Příležitostí k tomu byl Den veteránů, který se každoročně slaví po celém světě 11. listopadu, na památku ukončení bojů první světové války. Představitelé města Dobrušky a Vojenského geografického a hydrometeorologického úřadu položili věnce a kytice na městském hřbitově na hrob vojáků zemřelých v dobrušském lazaretu za první světové války, k pomníkům padlých v Dobrušce, Pulicích a v Domašíně a k pamětním deskám v Mělčanech, Běstvinách a Křovicích.

3. Hlavní celoměstské akce

Velikonoční jarmark

Již druhým rokem se konal dobrušský velikonoční jarmark pořádaný kulturním zařízením města Dobrušky – vlastivědným muzeem. Zkušenost předchozí premiéry v roce 2008 ukázala, že přílišná závislost na počasí, kterou tato akce v místech, kde se konala, má, je záležitostí značně ošidnou. Proto bylo ve spolupráci se Základní školou Františka Kupky a jídelnou SODEXHO dojednáno uspořádání jarmarku v nových prostorách – ve školní jídelně.

Nová volba se ukázala jako správná a akci navštívilo ještě více návštěvníků než loni. Tři desítky trhovců předvedly své výrobky, někteří dokonce s ukázkami toho, jak vznikají. Jarmark byl zpestřen výstavkou velikonočních výrobků dětí ze školy Františka Kupky a jejich tanečním a pěveckým vystoupením, které doplnilo i vystoupení žáků dobrušské ZUŠ s velikonočním pásmem.

Májové oslavy

Stejně jako v posledních letech i letos se májových oslav v našem městě ujalo skautské středisko Dobruška, dechová hudba Valanka a město Dobruška (s finančním přispěním Královéhradeckého kraje). Májové oslavy tradičně začaly navečer ve čtvrtek 30. dubna na náměstí stavěním májky, které připravili a opět bravurně zvládli starší skauti společně se

svými vedoucími. Zatažená obloha hrozila pořádným deštěm nebo dokonce bouřkou, a tak Valanka zahrála jen několik skladeb a po seřazení průvodu (v pořadí: Valanka, Meďátka - nejmladší skautiči s lampióny, světlušky, vlčata, skautky a skauti s loučemi a veřejnost) odvedla všechny do parku. Po zapálení ohně, který skauti připravili, nastal prostor pro country kapelu "Do klobouku". Ta dotvářela příjemnou náladu celého večera až do desáté hodiny večerní.

V pátek 1. května odpoledne pokračovaly májové oslavy v režii skautů a Valanky tradičním programem ovšem na netradičním místě. Přehlídka dechových hudeb a skautské odpoledne pro děti byly protentokrát přesunuty na dobrušské náměstí. Dobruška tak poprvé zažila indiánské týpí uprostřed náměstí a před ním si každý mohl vlastnoručně upéct buřtík na prutu přímo nad ohněm. Pro všechny děti (i pro odvážné dospělé) byla připravena řada nových "atrakcí", např. střelba z kuše, chůze na lyžích, jízda na "hrbatém" kole či projížďka na šlapacích kárách. Do akce se opět aktivně zapojili naši přátelé z holandského města Ter Aar svým mezi dětmi velmi oblíbeným malováním na obličej a mezi dospělými oblíbenou ochutnávkou a prodejem holandských specialit.

Přehlídka dechových hudeb dala v letošním roce větší prostor jazzu a swingu, ovšem ani milovníci klasické dechovky nepřišli zkrátka. Postupně vystoupily kapely Jazz Generation z Police nad Metují, Mladý týništský Big band, Dechový orchestr mladých ZUŠ Hronov a dechová hudba Valanka. V přestávkách mezi programem jednotlivých kapel tančily před pódiem mažoretky ZUŠ Opočno, taneční skupina Reflexive ze Rтынě v Podkrkonoší a žáci tanečního oboru soukromé ZUŠ Renáty Madaraszové ze slovenského města Senec. Přehlídce přálo krásné počasí a spokojení posluchači se v šest hodin večer jen neradi loučili s poslední kapelou.

Důležitou novinkou letošního ročníku májových oslav se stala benefiční akce „Dobruštřáci sobě“. Skauti společně s Valankou se rozhodli celé dobrovolné vstupné, které bylo vybíráno během akce na náměstí, věnovat na nákup zdravotně technické pomůcky pro dobrušskou charitní půjčovnu. Tato půjčovna, která slouží všem potřebným lidem z Dobrušky a okolí, vznikla díky výnosům z Tříkrálové sbírky pořádané dobrušskou charitou v posledních osmi letech a je v současnosti vybavena několika chodítka, invalidními vozíky, antidekubitními matracemi a polohovací postelí. Zájemců o zapůjčení pomůcek je ale stále příliš mnoho, aby mohla půjčovna všechny uspokojit, a tak každý další příspěvek je vřele vítán. Celkem byla během benefiční akce na náměstí vybrána částka 8 105 Kč.

Dobrušská pouť

Obnovená dobrušská pouť se stále těší velkému zájmu občanů města i širokého okolí. Pro konání jejího druhého ročníku bylo ve dnech 23. a 24. května opět vyhrazeno náměstí F. L. Věka, Opočenská ulice a ulice Komenského. Náměstí bylo obsazeno pouťovými atrakcemi, v obou uvedených ulicích byly stánky s pouťovým zbožím. V dostatečné míře bylo zajištěno také občerstvení. Stejně jako v dobách minulých je i dnes pouť především záležitostí dětských návštěvníků, kteří s ní byli nepochybně naprosto spokojeni.

Den branných a bezpečnostních složek

V pátek dne 12. června 2009 ráno se začalo dobrušské náměstí F. L. Věka zaplňovat příslušníky a technikou vybraných bezpečnostních a záchranných složek z celé České republiky. Pod záštitou hejtmana Královéhradeckého kraje zde Nadační fond na podporu bezpečnosti a město Dobruška za mediální podpory Rádía OK uspořádaly prezentaci těchto složek. Techniku, výzbroj, výstroj a praktické ukázky své činnosti sem přijeli předvést příslušníci Hasičského záchranného sboru Královéhradeckého kraje, Policie České republiky, Zdravotnické záchranné služby Královéhradeckého kraje, Armády České republiky, Horské služby pro oblast Orlických hor, městských policií, členové sborů dobrovolných hasičů,

Veteran Car Clubu Dobruška, Klubu vojenské historie Dobruška, obec Záměl a Autocentrum Matrix Lipovka.

Hejtman Královéhradeckého kraje pan Bc. Lubomír Franc se na pozvání starosty města Petra Tojnara osobně zúčastnil i slavnostního zahájení. Ve svém projevu mimo jiné uvedl, že s potěšením převzal záštitu nad touto prospěšnou akcí. Ocenil význam bezpečnostních i záchranných složek pro naši společnost. Vyjádřil rovněž přesvědčení, že tato myšlenka získá odezvu i v jiných městech. V závěru přislíbil, že i v budoucnu bude akce podobného typu podporovat a poděkoval starostovi města za dobrou organizaci tohoto výjimečného setkání, které ho svým rozsahem příjemně překvapilo. S pozdravnými projevy před nastoupenými zástupci složek IZS dále vystoupili i další hosté. Nechyběl mezi nimi poslanec Evropského parlamentu Ing. Oldřich Vlasák, senátor JUDr. Miroslav Antl, poslanec Parlamentu ČR Josef Ježek a mnozí další včetně vedoucího polské delegace, starosty partnerského města Miejska Górka. Zahajovací akt zakončil svým projevem starosta města Dobrušky Petr Tojnar. Ve svém projevu zdůraznil, že je velmi potřebné seznamovat naši mládež i veřejnost s těmi, kdo se starají o jejich bezpečnost. Uvedl, že město Dobruška bude v této tradici pokračovat i v následujících letech. V závěru svého vystoupení předal před zraky zaplněného náměstí veliteli městské policie Luboši Adamcovi klíče od nového služebního vozidla Škoda Octavia pro Městskou policii Dobruška.

Potom čekalo na všechny mimořádné překvapení. S úderem desáté hodiny se nad náměstím F. L. Věka ve výšce 200 metrů objevily dva stíhací letouny JAS-39 gripen. Přiletěly z letiště Čáslav pozdravit všechny přítomné a těm nejmladším připravily nezapomenutelný zážitek. Následná pozornost přítomných se soustředila na vystavované exponáty.

Největší prostor pro statické ukázky pořadatelé tentokrát věnovali Armádě ČR. Vojenský útvar 1923 Pardubice zde představil samohybnou houfnici DANA ráže 152 mm, raketomet Grad na podvozku Tatra 813 a novou Tatra 810. Pozornost návštěvníků přitahoval zejména Tank T-72 od vojenského zařízení 4218 Ústí nad Orlicí. Zájemci si mohli prohlédnout i jeho vnitřní prostor a vybavení. Vojenský geografický a hydrometeorologický úřad Dobruška a VÚ 1902 Praha předvedly speciální vozidlo Toyota s navigačními systémy a vozidlo Land Rover s vybavením a meteorologickou stanicí TACMET. Přehlídku ručních zbraní mohli návštěvníci vidět ve stánku VÚ Jaroměř. Zde si žáci ZŠ mohli vyzkoušet i střelbu na laserové střelnici. Nedaleko odtud náborové středisko Krajského vojenského velitelství Hradec Králové rozdávalo propagační předměty s vojenskou tematikou. Vojenská policie Stará Boleslav předvedla osobní vozidlo Škoda Octavia s vybavením. Vojenské spádové zařízení Hradec Králové představilo zdravotnické vozidlo Volkswagen a její příslušník po celý den prováděl ukázky slaňování z budovy města.

Policii ČR zde zastupovali příslušníci územního odboru pro vnější službu a územního odboru pro službu kriminální policie a vyšetřování z Rychnova nad Kněžnou a z obvodního oddělení Dobruška. Veřejnosti představili jak svoje výjezdové vozidlo, tak i dopravní vozidlo s vybavením. Speciální pořádková jednotka pak za bouřlivého potlesku zaplněného náměstí předvedla ukázkou možného zásahu proti extrémním silám. V ulici Čs. odboje osádka dopravního vozidla prováděla ukázkou měření rychlosti.

Zajímavou a atraktivní prezentaci připravili rovněž i členové městských policií. V Dobrušce se kromě domácích prezentovaly Lázně Bohdaneč, Kostelec nad Orlicí, Nové Město nad Metují, Hradec Králové, Pardubice a Příbram. Velmi se líbily zejména koňské kordóny, motocykly Harley Davidson i speciální vozidla. Tradiční pozornost diváků přitahovaly ukázky kynologie a sebeobrany u městské knihovny a také laserová střelnice a další vybavení.

Hasičskému záchrannému sboru Královéhradeckého kraje byl vymezen prostor před prodejnou potravin. Kromě cisternových automobilů zde pozornost budil zejména mohutný vyprošťovací jeřáb. K opravdovým raritám pak patřilo speciální pásové vozidlo BOBR pro

záchranu osob z nepřístupného terénu. Pro tuto akci jej zapůjčil územní odbor HZS Trutnov. Sborny dobrovolných hasičů z Běstvin, Křovic, Mělčan, Podbřezí a Pulic představily historickou techniku. Tu ihned od rána obklopile stovky nadšených obdivovatelů. Sbor dobrovolných hasičů z Domašína přivezl dvě vozidla. Jednalo se o dopravní automobil AVIA A-21.1 Furgon vybavený přenosnou motorovou stříkačkou PS-12 a zejména nově upravený automobil Praha V3S-cisterna. Na jeho přestavbě letos členové sboru odpracovali stovky hodin tvrdé práce. Odměnou za toto úsilí jim byla slova uznání od profesionálů.

Příslušníci jednotky sboru dobrovolných hasičů obce Záměl vystavovali vedle historické radnice pásový obojživelný transportér PTS, který slouží k lámání ledových bariér. Ten se stal vyhledávaným cílem většiny návštěvníků a budil zasloužený respekt. Zdravotnická záchranná služba Královéhradeckého kraje předvedla vozidlo Volkswagen včetně své profesionální osádky. Společně s příslušníky HZS se podílela na ukázce záchranu osoby z nepřístupného terénu. Také Horská služba Deštné v Orlických horách nezůstala v ničem pozadu. Představila ukázkou vozidla Land Rover a zejména speciální čtyřkolku Bombardier Traxter MAX se zdravotnickým vybavením a dalšími doplňky pro záchranu a ošetření osob. Zajímavým exponátem byl dopravní automobil Tatra 43 z roku 1930. Ten představil Podorlický Veteran Car Club Dobruška. Také Klub vojenské historie Dobruška pro přítomné návštěvníky připravil pěknou ukázkou střelných zbraní ze světových válek.

V doprovodném programu opakovaně vystoupily i mažoretky ze ZŠ Františka Kupky Dobruška. Rovněž i jejich představení se velmi líbilo. Naproti tomu koncert Vojenské hudby Hradec Králové přerušila silná bouřka, a tak nakonec museli hudebníci svoje vystoupení předčasně ukončit. Počasí se nakonec ukázalo jako jediný rušivý element, se kterým si přítomní aktéři nedokázali poradit.

Dobrušské letní muzicírování

Již třetím rokem se konalo v měsících červnu, červenci a srpnu Dobrušské letní muzicírování. Po deset týdnů, vždy v neděli od 17 hodin, se dobrušské náměstí rozeznělo hudbou. Muzicírování zahájila již poslední červnovou neděli populární dechovka Opočenka, která přilákala především starší a střední generaci posluchačů. Další skupiny, které se zde vystřídaly, hrály již i pro ostatní věkové skupiny. Ať již to byl Elastic z Nového Města nad Metují, jazz-rocková skupina Fish Fingers z Chocně, či skupina irské hudby Jauvajs z Prahy, všechny se velmi líbily. Zaujaly i dobrušská skupina akustického rocku Stará parta a populární hudbu produkující rovněž místní skupina Errori, folk-rocková skupina Svítání z Brna, country skupina Tomy z Opočna a Jsemtam band z Rychnova nad Kněžnou s žánrem populární hudby. Dobrušské letní muzicírování zakončila v neděli 30. srpna místní populární dechovka Valanka. Letní odpolední hudební programy si již našly svůj stálý okruh diváků a těší se jejich značnému zájmu.

Svatováclavské slavnosti

Již po šesté uspořádalo město Dobruška prostřednictvím svého Kulturního zařízení tradiční Svatováclavské slavnosti. Konaly se od pátku 25. do neděle 27. září a jejich hlavní program probíhal opět na náměstí F. L. Věka. Páteční podvečer patřil průvodu svatováclavské družiny v čele s knížetem, který po fanfárách Dobrušského žesťového sdružení slavnosti zahájil. Zajímavým experimentem byla dramatizace legendy o zavraždění svatého Václava podle písně Jaromíra Nohavici v podání Divadélka na štaflích. Hlavní večerní program patřil Vladimíru Mišíkovi a rockové skupině Etc. z Prahy a příjemný večer zakončilo vystoupení dobrušské country skupiny Stará parta.

Sobota byla ve znamení jarmarku tradičních řemesel, doplněného o program Téměř divadelní společnosti z Českých Budějovic a zábavní soutěže pro děti. Odpoledne se pak na pódiu vystřídaly hudby Spekulace z Dobrušky, Lokálka z Hradce Králové, hasičská dechová

hudba z Miejskiej Górki z Polska, dixilendový Senior Band z Náchoda, rocková kapela Vyhoukaná sowa z Hradce Králové, Bee Gees revival Pop Stars z Ostravy a blue rocková skupina Český ruce z Police nad Metují. Odpolední program zpestřilo i vystoupení šermířů.

V sobotu 26.9. se na radnici uskutečnilo slavnostní setkání čtyř zahraničních delegací – Ábrahamhegy, Miejskiej Górki, Radkówa a Ter Aaru se zástupci města Dobrušky. Všechny delegace se také zapsaly do pamětní knihy.

Nedělní program se nesl ve vážnějším duchu. Zahájila jej slavnostní mše v kostele sv. Václava, odpoledne koncertoval na náměstí F. L. Věka Big Band z Lanškrouna a vrcholem slavností bylo večerní vystoupení vynikající skupiny Spirituál kvintet v kostele sv. Václava. V sobotu odpoledne a v neděli odpoledně promítalo dobrušské kino zdarma filmy, hlavně pro dětské publikum.

Svatováclavské slavnosti také doprovázelo několik výstav. V Domě dětí a mládeže to byla výstava prací Dobrušských patchworkářek Krása skrytá v kousku látky, v městské knihovně 30 let výtvarné skupiny Gama, v kině 70 výstava 100 let fotbalu v Dobrušce, v muzeu byly ke zhlédnutí vzácné staré a obrozenecké tisky z muzejních sbírek a v městském lapidáriu soubor linorytů Květy Krhánkové nazvaný Veselý výlet. Všechny výstavy se těšily značnému zájmu návštěvníků.

240. výročí narození Františka Vladislava Heka

Rok 2009 byl rokem, kdy naše město vzpomnělo již 240. výročí narození svého nejslavnějšího rodáka – Františka Vladislava Heka, Jiráskova F. L. Věka. Na počest tohoto významného výročí bylo připraveno několik akcí, které měly Hekovo dílo i Jiráskův román a jeho televizní zpracování připomenout.

V muzeu byla připravena výstava František Vladislav Hek historický, románový a filmový, která přiblížila všechny tři dimenze této významné osobnosti. Výstava byla otevřena po celé prázdniny a navštívili ji nejen občané Dobrušky, ale i mnoho turistů. Zaměření této výstavy se pak stalo základním východiskem pro přípravu nové stálé expozice v Hekově rodném domku.

Vyvrcholením oslav výročí Hekova narození byl slavnostní večer, který se konal v Panoramatickém kině 70 ve středu 14. října. Vedle promítnutí ukázky z televizního seriálu se zaplněný sál kina těšil především na návštěvu tvůrců filmu. Besedy, kterou moderoval filmový historik Pavel Taussig, se zúčastnily herečky Antonie Hegerlíková a Gabriela Vránová. Překvapením byla návštěva dvou představitelů F. L. Věka v prvních dílech seriálu – Jana Bössera a Jindřicha Hrdého. Režisér František Filip se pro zdravotní potíže setkání nemohl zúčastnit. Večer byl doplněn o fotografickou výstavu F. L. Věk očima dobrušských fotografů, která byla instalována v předsálí kina.

Hekovo výročí připomněl i *Dobrušský zpravodaj*, v němž byla každý měsíc uveřejněna jedna z ilustrací Adolfa Kašpara k Jiráskovu románu doprovázená modrým Hekovým aforismem.

Vánoce a Silvestřík pro děti

Poslední měsíc v roce byl tradičně ve znamení přípravy a realizace vánočních akcí. V roce 2009 jich bylo tolik, že jenom jejich stručný výčet v *Dobrušském zpravodaji* zabral tři strany. Od mikulášských nadílek v městské knihovně, u skautů, nebo v aerobic týmu, přes množství koncertů až po tradiční vánoční zpívání na rynku s živým betlémem. Vešla se sem i divadla, sportovní akce nebo vánoční jarmark muzea. Potěšitelná byla i aktivita Sborů dobrovolných hasičů v Domašíně, kde uspořádali sousedské setkání a vánoční posezení v hospodě U Hrnčářů, a v Křovicích, kde se občané sešli na vánočním zpívání u kapličky.

Svou tradici si vybudoval i program pro děti v poslední den roku. Silvestřík, plný zajímavých her, soutěží a dalších zajímavostí pro dětské návštěvníky, vyvrcholil v pestrém ohňostroji, který vyvolal mnohý zářivý odlesk i ve vděčných dětských očích.

4. Hospodářský život, sociální a správní záležitosti

Rozpočet

Rozpočet Města Dobrušky na rok 2009 schválilo zastupitelstvo města na svém zasedání dne 9. února 2009. Schválený rozpočet příjmů činil 126 453 370 Kč, schválený rozpočet výdajů činil 157 471 000 Kč. Rozpočet byl tedy schválen jako schodkový. Vyšší výdaje byly pokryty úsporou finančních prostředků z minulého roku ve výši 31 017 630 Kč.

Během roku 2009 prováděla část rozpočtových opatření, kterými byl upravován rozpočet, z pověření zastupitelstva také rada města. Následně tyto úpravy na svých pravidelných zasedáních schvalovalo zastupitelstvo města. Konečná výše upraveného rozpočtu k 31. 12. 2009 u příjmů činí 188 704 780 Kč a u výdajů činí 239 452 880 Kč. Po úpravách byl rozpočet opět schodkový. Vyšší výdaje měly být financovány z přebytku hospodaření roku 2008 ve výši 50 748 100 Kč.

Upravený rozpočet příjmů v roce 2009 byl splněn na 101,21 %. Skutečnost vyinkasovaných příjmů v roce 2009 činila celkem 190 987 997,97 Kč.

Upravený rozpočet výdajů v roce 2009 byl splněn na 86,28 %. Výdaje byly celkem 206 593 842,03 Kč.

Hospodaření Města Dobruška za rok 2009 skončilo schodkem hospodaření ve výši 15 605 844,06 Kč. Nižší než rozpočtovaný schodek výsledku hospodaření ovlivnilo nerealizování některých investičních akcí, nedokončení opravy hráze v Běstvinách a nižší čerpání běžných výdajů.

Sociální věci

Novelou zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, která nabyla účinnosti dne 1. 1. 2009, byl změněn zákon č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, kde byla v § 18a zavedena veřejná služba.

Veřejnou službou se rozumí pomoc obci v záležitostech, které jsou v zájmu obce, zejména při zlepšování životního prostředí v obci, udržování čistoty ulic a jiných veřejných prostranství, pomoci v oblasti kulturního rozvoje a sociální péče. Veřejná služba je vykonávána osobami v hmotné nouzi na základě písemné smlouvy uzavřené obcí. Za výkon veřejné služby nenáleží odměna. Odměnou je navýšení dávky – příspěvek na živobytí.

Od 1. 1. 2010 nastaly změny v posuzování invalidity. Byly zrušeny částečné a plné invalidní důchody, které byly nahrazeny invalidními důchody ve třech stupních. Smyslem třístupňové invalidity je cílenější směřování invalidních důchodů podle jednotlivých stupňů poklesu pracovní neschopnosti. Plný invalidní důchod byl nahrazen invalidním důchodem pro invaliditu třetího stupně. Částečný invalidní důchod je nyní invalidním důchodem pro invaliditu druhého stupně pro lidi s poklesem schopnosti soustavné výdělečné činnosti nejméně o 50%. Za invalidní důchod pro invaliditu prvního stupně se budou považovat ostatní částečné invalidní důchody, které nejsou v předchozí větě.

Novelou zákona č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, ve znění pozdějších předpisů, se mění § 24 odst. 1 písm. h), který upravuje výši životního minima pro osoby ve třetím stupni invalidity. Pokud takto invalidní lidé nemají nárok na výplatu invalidního důchodu, tak se jejich životní minimum mění na částku existenčního minima, což je 2020 Kč. Navýšení těmto osobám nenáleží.

Lidé, kterým byl snížen příspěvek na živobytí na existenční minimum proto, že nemají nárok na invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně, mohou i nadále ve stejné výši dostávat

doplatek na bydlení a příspěvek na bydlení, popř., vždy po individuálním posouzení, jednorázovou dávkou mimořádné okamžité pomoci.

Významné změny nastaly i v zákoně č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů. S účinností od 1. 8. 2009 byl zvýšen příspěvek na péči pro lidi s největším postižením, stupeň IV. (úplná závislost). Nově je příspěvek vyplácen ve výši 12000 Kč místo stávajících 11000 Kč. Zvýšení se týká jak dětí do 18 let, tak dospělých osob.

K 1. 8. 2009 se snížil počet úkonů, které zakládají nárok na přiznání příspěvku na péči pro děti do 18 let. To proto, aby na dávku dosáhly především chronicky nemocné děti, např. diabetem, fenylketonurií, celiakií či s nádorovým onemocněním.

Nově nenáleží nárok na výplatu příspěvku za kalendářní měsíc, ve kterém žadatel o příspěvek zemřel, pokud od prvního dne tohoto kalendářního měsíce do dne smrti byla poskytována zdravotní péče formou ústavní péče v nemocnici nebo odborném léčebném ústavu.

Podle novely zákona o sociálních službách mohou obecní úřady obcí s rozšířenou působností od 1. 8. 2009 efektivněji kontrolovat využívání příspěvku na péči. Právní předpis totiž přesně specifikuje okolnosti, které se při poskytování dávky musí kontrolovat. Konkrétně se kontroluje skutečné využívání příspěvku za účelem zajištění péče, a zda je péče správně zaměřena.

Městský úřad Dobruška, odbor sociálních věcí a zdravotnictví, v kalendářním roce 2009 vyplatil celkem 53,2 miliónů Kč. Stabilně nejvíce bylo vyplaceno na dávku příspěvek na péči – 45,8 miliónů, zhruba 5,6 miliónů náleží dávčkám pro zdravotně postižené občany a téměř 1,8 miliónů na dávky pomoci v hmotné nouzi.

Obchod, živnosti a služby

Činnost Obecního živnostenského úřadu pokrývala v r. 2009 tři oblasti výkonu státní správy – živnostenské podnikání, podnikání v zemědělství a povolování výherních hracích přístrojů.

Stěžejní oblast naší činnosti, tj. živnostenské podnikání, prochází neustálým vývojem směřujícím k co největší liberalizaci a snižování administrativní zátěže podnikatelů. V té souvislosti přistoupil ObŽÚ Dobruška jako jeden z prvních v Královéhradeckém kraji k elektronickému zpracovávání žádostí a podání podnikatelů. Během roku 2009 přesáhlo elektronické zpracování všech podání 90%. Podnikatelé tuto skutečnost velmi oceňují – nemusí ručně vyplňovat formuláře, data se navíc automaticky předávají finančnímu úřadu, OSSZ, zdravotním pojišťovnám. Při elektronickém zpracování dochází navíc ke kontrole pořizovaných údajů v různých informačních systémech, čímž je v podstatě odstraněna chybovost. Do počtu ohlášení živnosti se poměrně výrazně promítlo rušení pracovních míst ve velkých firmách, jako např. KBA, související s ekonomickou krizí - mnozí lidé, kteří ztratili zaměstnání, se pokusili s větším či menším úspěchem vstoupit do podnikání a postavit se tzv. na vlastní nohy. Za rok 2009 jsme na základě žádostí a oznámení klientů vydali 2 081 dokumentů a do městské pokladny „přinesli“ cca 225 tis. Kč za správní poplatky.

V oblasti zemědělského podnikání byl důležitým dnem 30. duben 2009. K tomuto datu skončila platnost Osvědčení o zápisu do evidence samostatně hospodařících rolníků vydaných dle zákona č. 219/91 Sb. Tato osvědčení vlastnilo několik set drobných zemědělců v našem správním území a do r. 2003 je vydávaly všechny obecní a městské úřady. Poté, na základě účinnosti zák. č. 85/2004 Sb., převzaly tuto oblast pověřené obecní úřady, jež evidují zemědělské podnikatele a vydávají osvědčení podle zákona o zemědělství. K 31.12.2009 jsme evidovali 172 fyzických osob a 16 právnických osob podnikajících v zemědělství.

Poslední oblastí výkonu státní správy, kterou zajišťuje ObŽÚ Dobruška, jsou výherní hrací přístroje. V r. 2009 jsme vydali povolení na provozování 77 ks VHP na území města a do městské pokladny odevzdali 535 000,- Kč za správní poplatky, 655 365,- Kč za místní

poplatky a 320 129,- Kč z tzv. výtěžku, tj. celkem 1 510 494,- Kč. Firmy, které VHP provozují, stále více využívají moderní terminály, jejichž povolování však není v kompetenci obcí, ale Ministerstva financí. Mnoho měst se snaží počty VHP na svém území regulovat nebo v určitých lokalitách úplně zakázat, Dobruška zatím žádná opatření nepřijala.

Kromě výkonu státní správy je nedílnou součástí naší práce také poradenství v oblasti ochrany spotřebitelů. Mimo konzultace při osobních návštěvách nespokojených spotřebitelů zveřejňujeme na nástěnkách v prostorách úřadu zajímavé informace týkající se testování výrobků na českém trhu, postupů při reklamacích atd.

Nezaměstnanost

Počínající hospodářská krize se projevila rostoucí nezaměstnaností i v našem kraji. Ze 267 (4,03%) na konci roku 2008 stoupla nezaměstnanost na 439 (6,62%) na konci roku 2009. Přesto však nepřevýšila celookresní průměr a byla i pod průměrem celostátním. Největší nárůst nezaměstnanosti zaznamenal úřad práce právě v posledním měsíci roku 2009. Více je nezaměstnaných žen než mužů. Dostí nepříznivý je také údaj o počtu uchazečů na jedno volné pracovní místo. Oproti celostátnímu průměru 17,4 připadá v našem okrese na jedno pracovní místo 27,2 uchazečů. Sehnat odpovídající práci (někdy ale i jakoukoliv) je tedy stále obtížnější.

Technické služby

V zimních měsících bylo hlavní pracovní náplní zajištění průjezdnosti komunikací a schůdnosti chodníků. V únoru byla provedena demolice domku v Malé Kostelní čp. 375. Ošetřovaly se živé ploty i javory a kácely lípy v Mírové ulici. Průběžně probíhaly také údržbářské práce v dílně na sekačkách, vozidlech, generálce velké dvoukoly, atd.

V březnu začaly opravy prašných cest navážením šterku. Dopravní značení se opravovalo průběžně po celý rok. Komunikace a chodníky byly zametány také po celý rok. Plochy na stadionu byly pohnojeny, uválcovány a ve druhé polovině března už pracovníci sekali první trávu.

V dubnu se dělaly nejdůležitější základy pro hřiště u Základní školy Fr. Kupky včetně úpravy okolí. Pracovníci technických služeb se také podíleli na základech hřiště Za Univerzitou. 15. dubna už sekali trávu po městě a skončili devátého října. Sečení přibýlo i ve vesnicích, hlavně v Domašíně, Běstvinách, ale i v Křovicích. Byla provedena výsadba stromů. Dvakrát bylo postaveno a likvidováno podium s celým příslušenstvím lavic a stolů.

V květnu už sekali trávu i na hřbitovech a ta včetně údržby zeleně a vyvážení odpadu pokračovala průběžně celý rok. Časově náročné bylo i zajištění technické části dobrušské pouti.

V červnu byla kompletně vystěhována půda ve škole Fr. Kupky a odkryta její podlaha. Přibýlo další stěhování podia do parku a z parku na náměstí, do Mělčan, lavic ke kinu atd. Také bylo nutné rozvozit věci na volby a zajistit úklidy na Den bezpečnostních složek.

Od července už museli zaměstnanci do práce i v neděli. Podium stavěli i v Přepychách a nedělní muzicírování vyžadovalo i úklid. Také byla vystěhována škola v Pulicích.

V srpnu stojí za zmínku bourání budovy čp. 98 v Pulické ulici. Následně technické služby pomáhaly při drcení této suti. Také byl vyklizen Laichterův domek v Domašínské ulici.

V září bylo započato s dalšími opravami cest, opětovným stěhováním podia, navážením hlíny a úpravou terénu za pulickou školou. Probíhaly rovněž drobné práce např. ruční úklid, natírání a oprava laviček, různá stěhování, odvoz nahraných kupek u komunikací, opravy dopravního značení po vandalech, opravy v bytech a stěhování nájemníků atd.

Přestože 14. října spadly první vločky sněhu, bylo likvidováno nevyhovující hřiště na sídlišti Orlická, vysázeny tuje u parkoviště u kina a vysázeny buxusy na založení nového urnového háje na hřbitově. Uklízelo se listí a také lavičky z města.

V listopadu pracovníci technických služeb pomáhali při rekonstrukci střechy nad nádrží na stadionu. Velký zásah byl proveden na zeleni na hřbitově v Pulicích. Začalo se s vánoční výzdobou po městě.

V prosinci mimo jiné práce upravili pozemek proti GRAFITECu a okolí pomníku v Křovicích. Přestrojili vozidla na zimu a 14. prosince už bylo nutné posypat komunikaci na Cháborách a tím začaly zimní starosti. Pracovníci zajistili potřebná zařízení a úklidy na vánoční slavnosti i Silvestřík.

Není možné popsat všechny, hlavně drobné práce, které Technické služby zajišťují, nebo práce, které se opakují, jako je udržování pořádku, vyvážení odpadkových košů, atd.

Městská policie

Městská policie v Dobrušce existuje již 18 let, což je dobrý důvod ohlédnout se do její historie a zároveň si připomenout, co v dnešní době zajišťuje.

Městská policie v Dobrušce byla zřízena usnesením zastupitelstva města dne 1. 7. 1991. Z 10 zájemců byli vybráni 2, kteří prošli osmitýdenním výcvikem na Střední policejní škole Ministerstva vnitra v Praze a složením zkoušek před odbornou komisí MV. Během dalších měsíců se městská policie rozšířila na sedm strážníků. Jako služební vozidlo používali strážníci k výkonu služby vozidlo Š 120. Po několika měsících odešlo 5 strážníků. Tři si našli jiné zaměstnání, jeden odešel ze zdravotních důvodů a jeden k Policii ČR. Po další roky pracovali na městské policii dva strážníci.

Po nástupu nového vedení města je dnešní stav městské policie 6 strážníků, kteří používají k výkonu služby vozidlo Škoda Fabia, vybavené kamerou, záznamníkem, radarem a další výzbrojí k zajištění služby.

Městská policie zajistila vyškolení dvou důchodců, kteří dohlížejí každé ráno a poledne na přechodu pro chodce u Základní školy Františka Kupky na bezpečnou cestu dětí do školy. Tím strážníkům hodně pomáhají.

Strážníci při výkonu služby spolupracují s Hasičským záchranným sborem KH kraje při otevírání bytu, kde hrozí nebezpečí z prodlení, při dopravních nehodách, požárech a jiných technických výjezdech, s rychlou záchrannou službou, kde v mnoha případech pomáhají zdravotníkům s transportem nemocných z vyšších pater domů. Na požádání provádějí kontroly kolem domů, jejichž majitelé odjeli na dovolenou. Při pochůzkách zjišťují a dokumentují závady ve městě a vše předávají na Technické služby města Dobrušky.

Činnost městské policie je samozřejmě mnohem širší. Jmenujme například besedy v mateřských a základních školách, besedy v klubu důchodců. Strážníci při pochůzkách upozorňují starší spoluobčany, aby neotvírali dveře neznámým lidem, kteří jim nabízejí zboží. Dále strážníci zajišťují veškeré kulturní a sportovní akce ve městě a mnoho dalších činností.

5. Kulturní dění ve městě

Kulturní zařízení města Dobrušky

Kulturní dům města Dobrušky

Kulturní dům zajišťoval v roce 2009 kulturní akce a servis pro občany, občanská sdružení a organizace města, ale i ostatní, dle předmětu své činnosti jako v předešlých letech.

Šlo především o realizaci divadelních představení pro děti a dospělé, zábavné pořady, koncerty, taneční kurzy pro začátečníky i pokročilé apod. Technicky zajišťoval pořádání plesů, tanečních zábav, schůzovní činnost, školení firem, zkoušky divadelních a jiných

zájmových souborů. Dále organizoval nebo se pořadatelsky podílel na venkovních akcích, jako byly akce Školy za školou, Přehlídka dechových hudeb, Dobrušské letní muzicírování, Svatováclavské slavnosti, Silvestřík pro děti a mnoho dalších.

Z uvedeného výčtu vyplývá, že kulturní dům má široký záběr činností a dva profesionální pracovníci jsou tak především značně časově vytíženi, a to i o večerech a víkendech. Na některých akcích se neobejdou bez pomoci řady zapálených spolupracovníků i pomoci pracovníků technických služeb. Z následujícího výčtu vyplývá, že KD v roce 2009 uskutečnil o 12 akcí více než v roce předešlém. V roce 2009 se zde uskutečnilo celkem 126 akcí za účasti 23.663 návštěvníků.

Během roku 2009 byly zakoupeny nové závěsy do šatny, ve vestibulu a šatně byla nainstalována nová úsporná svítidla, byla zrekonstruována skladová místnost v patře na druhou kancelář a vyměněna okna v kuchyni a její předsíni. Pro činnost kulturního domu byla však nejdůležitější výměna starého světelného pultu za nový digitální a s tím související rozvod el. energie k reflektorům v nových měděných kabelech, nahrazujících staré nevyhovující hliníkové.

Městská knihovna

Městská knihovna je součástí organizační složky Kulturní zařízení města Dobrušky a je financována z rozpočtu města. V roce 2009 neměla žádné investice.

V průběhu celého roku byly poskytovány služby veřejné knihovny plynule, nedošlo k přerušení provozu. Pouze v období vánočních prázdnin bývá provozována pravidelně každým rokem uzavřena z důvodu velmi malého zájmu čtenářů o návštěvu obou půjčoven. Náklady na případný provoz knihovny by tedy neodpovídaly poskytnutým službám.

Za celý rok využilo služeb městské knihovny celkem 22 884 uživatelů. Do tohoto počtu se počítají návštěvníci obou půjčoven, uživatelé internetových stanic a účastníci kulturně-výchovných akcí.

Co se týče služby MVS (tzn. meziknihovní výpůjční služby), kladně se vyřídilo v roce 2009 celkem 86 čtenářských požadavků na zapůjčení knih z jiné knihovny v rámci státu. Jedná o mírný pokles zájmu o tuto službu. To může být způsobeno tím, že se knihovna v posledních letech důkladněji zaměřuje na nákup kvalitní naučné literatury, především na základě požadavků ze strany studentů či jiných čtenářů odborných publikací. To vedlo právě k efektivnějšímu uspokojení těchto čtenářských požadavků. Velice proto stoupl zájem o zapůjčení knih z našeho vlastního fondu jiným knihovnám v ČR. Tato služba dříve nebyla téměř provozována a svědčí o kvalitní akvizici odborné literatury. Během roku bylo vyřízeno 75 požadavků na zapůjčení publikací jiným knihovnám.

Knihovna zaevidovala během roku 2009 celkem 1 972 návštěvníků využívajících internet, což představuje asi o 100 uživatelů méně než v předchozím roce. Svůj podíl na tom má obrovské rozšíření počítačové gramotnosti a zavádění internetu do mnoha domácností. Někteří však stále volí spíš variantu bezplatného připojení k celosvětové počítačové síti z prostředí knihovny v rámci svého členství.

Hojně využívanou elektronickou službou je webová prezentace knihovny (umístěná na adrese www.mestodobruska.cz/knihovna), která poskytuje široké veřejnosti jak základní údaje o činnosti knihovny, tak i informace o plánovaných akcích či změnách. V roce 2009 navštívilo webové stránky 6 348 osob, což představuje o 1397 lidí více než v loňském roce. Tento nárůst může být dán aktuálností stránek a jejich příjemným uživatelským rozhraním. V sekci on-line katalog mohou zájemci vyhledávat informace o požadovaných knihách či periodikách i mimo prostory knihovny. K dispozici je jim zde vstup do vlastního uživatelského konta. Od firmy LANius jsou aktivovány statistiky návštěvnosti elektronického výpůjčního protokolu a on-line katalogu z prostoru knihovny a mimo ni, takže splňujeme veškeré požadavky pro nová pravidla sledování statistických ukazatelů.

Uživatelé mají možnost také využívat elektronické informační služby, pokládat dotazy knihovníkům prostřednictvím e-mailu či objednávat MVS také elektronickou cestou.

Knihovní fond, čtenáři

Ke konci sledovaného období čítal knihovní fond 32 235 knihovních jednotek a 70 titulů periodik. Na nákup knih a časopisů byla využita částka 263 260,- Kč. Výběr z knižní produkce probíhal v závislosti na požadavcích a potřebách čtenářů. Do fondu přibylo 1 030 nových svazků (cca o 330 méně než v loňském roce – pokles lze zdůvodnit neustále stoupajícími cenami knih). V roce 2009 byla průměrná cena knihy 256,- Kč, na rozdíl od loňské průměrné hodnoty 251,60 Kč za jednu publikaci. Z tohoto důvodu a rovněž na základě mnohaletých zkušeností požadovala knihovna do svého rozpočtu částku 300 000,- Kč na nákup knih i časopisů, avšak tato částka byla nejprve snížena na nedostatečných 100 000,- Kč. Na zabezpečení kvalitní akvizice bychom s ní vystačili pouze cca na čtyři měsíce. Proto došlo ke změnám rozpočtu a na tuto kapitolu bylo přesunuto ještě 150 000,- Kč. Úbytek způsobený vyřazením zastaralých, zničených a ztracených knih činil 145 svazků knih.

Ke dni 31. 12. 2009 mělo město Dobruška dle statistických měření 6 987 obyvatel. Ke stejnému datu registrovala městská knihovna 1 284 čtenářů, což je cca 18,4 % z celkového počtu obyvatelstva. Registrovaných uživatelů do 15 let bylo 361, tedy 28,1 % z celkového počtu čtenářů. Asi 51,1 % žáků místních základních škol navštěvovalo v roce 2009 pravidelně dobušskou knihovnu. Do půjčoven přišlo za toto období 20 261 návštěvníků, včetně uživatelů internetu. Bylo uskutečněno 52 126 výpůjček, z toho je 8 718 prolongací. Skladbu všech výpůjček tvořily z 84,8 % knihy a z 15,2 % periodika. Rezervací se během roku vyřídilo 1 500.

Metodický obvod

Knihovna slouží jako středisková. Do jejího metodického obvodu patřilo v roce 2009 18 obecních knihoven: Bačetín, Bílý Újezd, Bohdašín, Bystré, Byzhradec, Deštné v Orlických horách, Dobré, Dobřany, Hlinné, Hroška, Chlístov, Janov, Kamenice, Ohnišov, Podbřezí, Rovné, Sedloňov a Val. Všechny obecní knihovny jsou zaregistrované u MK ČR. Na základě smluv uzavřených s Městem Dobruška přispívají jednotlivé obce metodického obvodu finanční částkou na služby s tím spojené. V roce 2009, stejně jako vloni, to bylo 13 500,- Kč, za což bylo zakoupeno 80 svazků nových knih.

Z regionálních funkcí (v rámci státních dotací) obdržela dobušská knihovna prostřednictvím pověřené knihovny v Rychnově nad Kněžnou na nákup fondu pro náš metodický obvod částku 134 000,- Kč. Za ni bylo nakoupeno a zpracováno 788 knihovních jednotek, určených obecním knihovnám.

Na zajištění prací souvisejících s výkonem regionálních služeb vyčleňuje pověřená Městská knihovna v Rychnově nad Kněžnou půl pracovního úvazku pro metodický obvod Dobruška. Pracovnice je zaměstnancem rychnovské knihovny. Její hlavní náplní je příprava výměnných souborů pro obecní knihovny. V roce 2009 bylo vyexpedováno celkem 111 souborů, které obsahovaly 2 540 svazků knih.

Spolupráce knihoven

Dobrušská knihovna v roce 2009, stejně jako v letech minulých, spolupracovala se sdružením SKIP (Svaz knihovníků a informačních pracovníků) a KDK (Klub dětských knihoven). V průběhu roku se zúčastňovala seminářů a workshopů, které zmíněné organizace pořádaly.

Dne 10. 11. 2009 proběhlo v městské knihovně Setkání dobrovolných obecních knihovníků, jehož náplň tvořilo především školení o správném vyplňování statistických výkazů, diskuze věnovaná dění v knihovnické sféře a debata o zorganizovaných celostátních akcích s přihlédnutím na účast jednotlivých knihoven.

Dne 19. 5. 2009 svolala redakční rada Knihovnicko - informačního zpravodaje Královéhradeckého kraje U nás setkání svých členů, které se uskutečnilo ve foyer místní

knihovny. Knihovna města Dobrušky poskytovala nadále metodickou pomoc školní knihovně Gymnázia Dobruška při automatizaci jejího knihovního fondu.

Městská knihovna zpravidla spolupracuje také s obecními i městskými knihovnami regionu, především co se týče odborných konzultací či propagace akcí v rámci celé oblasti. Příslušným obecním úřadům vypomáhá se zviditelněním vlastních akcí ve městě. Dobrušská knihovna navázala ve druhé polovině roku užší spolupráci s Městskou knihovnou v Opočně, především díky organizačním a personálním změnám v obou institucích. Dohodly se na spoluorganizování některých akcí, určených zejména dětem. Pracovnice z obou knihoven se společně zúčastnily knihovnické dílny v Jičíně a setkání KDK SKIP region v Náchodě. Rovněž Knihovna Výzkumné stanice Opočno (součást Výzkumného ústavu lesního hospodářství a myslivosti), což je knihovna jiné sítě, spolupracovala, stejně jako v uplynulých letech, s MĚK v Dobrušce.

Kulturně-výchovné akce knihovny pro veřejnost

a) kulturní

V roce 2009 zorganizovala městská knihovna celkem 81 kulturních akcí pro veřejnost. Bohatou náplň pořadů tvořily výstavy, autorská čtení i besedy se známými především literárními osobnostmi, výtvarné či literární soutěže pro děti, exkurze a jiné programy pro žáky škol z Dobrušky i blízkého okolí nebo akce pro děti předškolního věku. Těchto kulturních pořadů se zúčastnilo 1 770 návštěvníků.

Každý měsíc je ve foyer knihovny nainstalována nová výstava. První čtvrtky v měsíci jsou věnovány předškolním dětem a nesou název Povídám, povídám pohádku.

V lednu a v listopadu 2009 proběhly dva křty nových publikací místního historika a vedoucího vlastivědného muzea Mgr. Jiřího Macha.

Od března do září 2009 hlasovali čtenáři dobrušské knihovny o svou nejoblíbenější knihu v celostátní anketě Kniha mého srdce. Na závěr zveřejnila knihovna výsledky hlasování svých uživatelů prostřednictvím tištěných hlasovacích lístků. Průběžně propagovala všech dvanáct nominovaných knih mezi čtenáři – sestavila výstavku těchto publikací včetně jejich popisků. Pořádala informační lekce pro žáky a studenty se zaměřením na knihy z TOP 12.

Na začátku dubna 2009 uskutečnilo dětské oddělení knihovny tradiční a velmi oblíbenou Noc s Andersenem. Zábavný noční program nejen v prostředí knihovny měl příznačný název Pirátská noc.

Velký ohlas měla červencová výstava Houby, jejíž vernisáž byla zároveň setkáním známých českých mykologů (např. ing. Jiřího Bayera či Josefa Prouzy).

Každoročně v září se knihovna zapojuje svými pořady do dobrušských Svatováclavských slavností, při této příležitosti připravuje slavnostní zahájení mezinárodní výstavy a umožňuje nahlédnout zájemcům do svých prostor i mimo běžnou otevírací dobu v rámci Otevřených dveří.

V rámci Týdne knihoven proběhla mimo jiné čtenářská anketa hodnotící služby městské knihovny a vycházející ze vzorové ankety zveřejněné ve zpravodaji U nás. Její výsledky měly pro knihovnu velký přínos. V říjnovém programu nechyběl ani tradiční literární maratón regionálních autorů. Dětská čtenáři vyráběli trojrozměrné stavbičky svých vysněných knihoven dle zadání v soutěži Kniha mého srdce.

Velký počet akcí přinesl také měsíc listopad a celostátní festival Den poezie. Dětem byla určena výtvarně-literární soutěž Od vizualisty k virtualitě, při níž přetvářely vlastní básně do podoby kaligramu. Ze všech odevzdaných básní vznikl malý sborníček. Propagace poezie probíhala v půjčovně pro dospělé formou malých úryvků z básní známých českých i zahraničních spisovatelů umístěných na regálech, stolcích apod. Všichni návštěvníci měli možnost zapojit se do vymyšlení nekonečné básně, akce nesla název Rýmování v knihovně. Opravdu velkou návštěvnost měla beseda s Miloněm Čepelkou, známým českým básníkem, textařem, hercem, scenáristou, moderátorem, zakládajícím členem Divadla Jára Cimrmana.

Téměř v závěru roku zavítal do knihovny čert, který byl přítomen při běžném půjčování na dětském oddělení.

Během roku 2009 se v dobrušské knihovně několikrát setkala na pracovním jednání kulturní komise.

b) vzdělávací

V roce 2009 se uskutečnilo v prostorách městské knihovny celkem 36 vzdělávacích akcí, z nichž většinu tvořily informační lekce pro žáky mateřských, základních a středních škol Dobrušky a okolí. Proběhly dvě soutěže zaměřené na vzdělávání dětských čtenářů v oblasti literární.

V rámci celostátního projektu „Březen - měsíc internetu“ uspořádala knihovna vzdělávací soutěž pro děti s názvem Znáš české ilustrátory?; v letních měsících proběhla putovní prázdninová soutěž.

V listopadu byl zahájen dlouhodobý pořad Škola naruby v rámci akce Celé Česko čte dětem. Má za úkol propagovat četbu u dětí předškolního i mladšího školního věku.

Senioři navštěvující pravidelně dobrušskou knihovnu, byli průběžně zaškolováni v práci s PC a internetem dle svých požadavků, tuto možnost získání počítačové gramotnosti velice kladně hodnotili.

Zaměstnanci, organizační změny

V průběhu druhého pololetí 2009 došlo ke změně ve vedení knihovny. Na místo vedoucí byla přijata Mgr. Lenka Bendzová, absolventka oboru Informační a knihovnická studia Ústavu informatiky Slezské univerzity v Opavě. Knihovna má tedy stále čtyři zaměstnance na plný úvazek – pracovníci oddělení pro dospělé, pracovníci dětského oddělení, katalogizátora a vedoucí.

Městská knihovna je nadále součástí organizační složky Kulturní zařízení města Dobrušky, společně se čtyřmi dalšími středisky (informačního centrum, vlastivědné muzeum, kulturní dům, panoramatické kino).

Vzdělávání zaměstnanců

Pracovníci knihovny během roku 2009 průběžně navštěvovali nejrůznější semináře, školení a konference. Zúčastnili se celkem čtyř vzdělávacích akcí pro knihovníky a informační pracovníky. Dvě pracovnice bez dosavadního knihovnického vzdělání absolvovaly na jaře 2009 Základní knihovnický kurz organizovaný Studijní a vědeckou knihovnou v Hradci Králové. Dvě knihovnice se zúčastnily třídní 14. knihovnické dílny „Jičín – město pohádky“. Vedoucí knihovny přijala pozvání na konferenci pořádanou u příležitosti 60. výročí založení Studijní a vědecké knihovny v Hradci Králové „Krajská knihovna a její úloha v systému knihoven“. Na adventní setkání KDK SKIP region 08 Královéhradeckého a Pardubického kraje a kraje Vysočina se dostavily dvě pracovnice dobrušské městské knihovny.

Tři knihovnice absolvovaly v průběhu roku pravidelnou výuku anglického jazyka, kterou pořádá pro své zaměstnance Město Dobruška.

Informační centrum

Začátek roku byl již tradičně ve znamení příprav na veletrh cestovního ruchu Regiontour Brno, kterého jsme se účastnili ve dnech 15. – 18. ledna 2009. Dobruška se představila jako součást turistické oblasti Orlické hory a Podorlicko v expozici Královéhradeckého kraje, která byla v tomto roce zaměřena na regionální produkty našeho kraje, s jejich představením případně s ochutnávkou. Na tomto veletrhu byl představen Infobus - pojízdný autobus sloužící k propagaci regionu Orlické hory a Podorlicko, který bude sloužit k představení i našeho města na různých kulturních, společenských a sportovních akcích, veletrzích apod. 5. února se pracovnice informačního centra jako návštěvníci zúčastnily veletrhu Holiday World v Praze, na němž získaly nové kontakty a zkušenosti. 13.

března se konal veletrh cestovního ruchu Infotour v Hradci Králové, kterého se Dobruška po zkušenostech z minulých let aktivně neúčastnila jako vystavovatel, ale měli jsme zde naše propagační materiály a jako návštěvníci jsme tento veletrh navštívili. Veletržní sezóna byla v loňském roce završena veletrhem cestovního ruchu v Jablonci nad Nisou, jehož jsme se zúčastnili jako návštěvníci, a který byl zaměřen na regiony a produkty řemeslné výroby – Euroregion tour 2009.

Během roku se v Dobrušce konalo velké množství kulturních a společenských akcí, na kterých se informační centrum podílelo a spolupracovalo s dalšími složkami KZMD.

Ve dnech 23. a 24. května se v Dobrušce konal druhý ročník Dobrušské pouti. Pracovnice informačního centra měly na starost zkontaktovat prodejce a stánkaře, přidělovat místa k prodeji, shromažďovaly rezervace stánků a další činnosti v souvislosti s konáním této akce.

12. června se v Dobrušce konal druhý ročník Dne bezpečnostních a záchranných složek. Informační centrum se v době konání této akce stalo kontaktním místem pro pozvané návštěvníky a spoluorganizátory této velké akce.

Na podzim, 26. a 27. září se v Dobrušce konaly již tradiční Svatováclavské slavnosti, během nichž mělo informační centrum rozšířenou otevírací dobu.

Během roku informační centrum spolupracovalo na mnohých dalších akcích s dalšími složkami KZMD, kde jsme vyráběli různé plakáty a malé letáčky, prodávali vstupenky na divadla, různé koncerty a propagovali kulturní a sportovní akce v denících, rádiích, městském rozhlase, ve zpravodaji a na webových stránkách města a informačního centra.

Pracovnice informačního centra se během roku také účastnily nejrozličnějších seminářů, odborných zájezdů a konferencí z oblasti cestovního ruchu.

Ve dnech 20. a 21. dubna se v Praze konala konference o cestovním ruchu na počátku 21. století, kde se mimo jiné řešily otázky vlivu celosvětové krize na cestovní ruch, finanční krize a její dopad v cestovním ruchu na návštěvnost jednotlivých regionů a České republiky jako celku.

Ve dnech 17. a 18. června se v Praze konala konference o cestovním ruchu, při jejíž příležitosti byly vyhlášeny ceny Kudy z Nudy. Pracovnice informačního centra se této konference také zúčastnily, neboť se zde mimo jiné jednalo o nových trendech v cestovním ruchu, o marketingových trendech, zvyšování návštěvnosti regionů apod.

22. září se v Hradci Králové konala Konference na podporu regionálního cestovního ruchu, jíž jsme se jako informační centrum rovněž zúčastnili.

Začátkem letní turistické sezóny pořádala Asociace turistických informačních center – ATIC odborný zájezd, zájezd na lodi po Labi z Poděbrad do Mělníku, s různými zastávkami v turisticky atraktivních místech a s prohlídkou těchto míst. Během plavby, jíž jsme se zúčastnili, proběhly zajímavé přednášky z oblasti cestovního ruchu a různá představení turistických oblastí a jejich přípravy na novou turistickou sezonu.

Na podzim tohoto roku pořádala ATIC tradiční podzimní členské fórum, které se uskutečnilo na zámku Loučeň. Pracovnice informačního centra se zúčastnila oficiálního jednání této asociace, kde vystoupili zástupci této asociace s novinkami, které nás jako členy asociace čekají a zástupci Czechtourism s novinkami a novými trendy v cestovním ruchu. Členské fórum pokračovalo nejrozličnějšími poznávacími prohlídkami turistických atraktivit Nymburska a okolí zámku Loučeň.

Jako členové ATIC jsme v listopadu byli pozváni na velmi zajímavý seminář na téma „Komunikace, asertivita a chování pracovníků informačních center ke klientům“, který se uskutečnil v Hradci Králové a jehož jsme se také zúčastnili. Tento seminář byl veden velmi zajímavým způsobem a hlavním cílem bylo předvést časté chyby v komunikaci s klienty a techniky správné komunikace nejen s klienty v informačních centrech.

3. listopadu se v Praze konal 1. z veletrhů cestovního ruchu v nové veletržní sezoně a to veletrh Madi, jehož jsme se zúčastnili jako návštěvníci. Tento veletrh nám opět přinesl spoustu nových inspirací a zkušeností.

Na jaře a na podzim roku 2009 se uskutečnily tradiční setkání informačních center Orlických hor a Podorlicka, kterých jsme se také zúčastnili. Na jaře proběhlo v Kostelci nad Orlicí a podzimní v Ústí nad Orlicí. Na těchto setkáních jsme si se svými kolegy z jiných informačních center předali mnoho zkušeností, nových poznatků a velmi cenných informací. Na podzim se uskutečnilo také „mezinárodní“ setkání informačních center v Orlickém Záhoří, kam byli přizváni také kolegové z informačních center na polské straně Orlických hor, s nimiž jsme si vyměnili také velmi cenné poznatky a informace o turistických atraktivitách v polském příhraničí.

V loňském roce došlo v informačním centru ke změně a posunu otevírací doby během letní turistické sezony, která byla posunuta na polovinu června a zkrácena do poloviny září. Ze zkušeností z minulých let jsme k tomuto kroku přešli z důvodu efektivnějších využití otevírací doby informačního centra v Dobrušce z řad návštěvníků a klientů.

V roce 2009 získalo informační centrum mj. grant na značení turistických cílů a kulturních památek po městě. Na vytvoření návrhu projektu a konečné realizaci jsme spolupracovali s firmou JAST s. r. o., Doudleby nad Orlicí. Vytvoření tohoto informačního systému bylo velkým přínosem pro zkvalitnění orientace návštěvníků města. Dále informační centrum získalo od Královéhradeckého kraje dar, který byl použit na vytvoření aktualizované fotobanky našeho města a okolních obcí a ke zkvalitnění propagace města a nejrůznějších kulturních akcí zde pořádaných.

Během roku v informačním centru vykonávalo svoji praxi několik studentů, kteří pomohli pracovníkům při získávání nových kontaktů, ověřování kontaktů a otevíracích dob nejrůznějších turistických cílů a památek v našem regionu, se získáváním a ověřováním kontaktů na firmy, odborné lékaře v Dobrušce, řemeslníky apod.

Do hlavní turistické sezóny vstoupilo informační centrum se spoustou nového zboží, jež bylo nabízeno k prodeji – keramika, velmi poptávaný Turistický deník a turistické Vizitky, nové pohledy, sběratelskou pohlednici Pidifrk, nové knihy, mapy apod.

Na letní měsíce získalo informační centrum významnou posilu v podobě brigádnice, která nám pomohla pokrýt otevírací dobu letní turistické sezony 7 dní v týdnu.

Od 1. května se Město Dobruška stalo plátcem DPH, což znamenalo i určité změny pro práci informačního centra v souvislosti s prodejem zboží a služeb.

V tomto roce pokračovaly pracovnice v elektronickém rozesílání měsíčních přehledů kulturních a sportovních akcí v Dobrušce a v okolí a pátečních pozvánek na vybrané víkendové akce ve městě a v nejbližším okolí široké veřejnosti, obcím a informačním centřům v okolí a v regionu. Pracovnice informačního centra se zaměřily na propagaci své práce v médiích, připravily několik článků do Orlického týdeníku a Deníku Rychnovska, inzerovaly a propagovaly Dobrušku v periodikách TIM, Kam po Česku, v nichž zejména propagovaly kulturní akce a Dobrušku jako turisticky atraktivní oblast. Dále jsme spolupracovali při vydání dalšího výtisku Kačenčinych listů a následně při vydání jejich zimní mutace Rampušákových listů, kde jsme zejména propagovali akce, které se konají v Dobrušce. I nadále informační centrum v tomto roce informovalo širokou veřejnost o své činnosti v Dobrušském listu a v Dobrušském zpravodaji.

Na konci roku 2009 proběhla pravidelná kontrola informačního centra centrálou cestovního ruchu Czechtourism, která hodnotila dobušské informační centrum kladně.

Návštěvnost informačního centra v roce 2009 přesáhla 9000 návštěvníků /v období leden – říjen to bylo 7 893 návštěvníků/.

Kromě zmíněných aktivit podávalo informační centrum informace o službách ve městě, sportovních a kulturních akcích, dopravním spojení, ubytování, kulturních památkách

v regionu a ve městě, možnostech sportovního vyžití, prodej vstupenek apod. a dále tyto informace během celého roku shromažďovalo a ověřovalo. Informační centrum zároveň během roku spravovalo webové stránky města v sekci Kulturní a sportovní akce a zejména své webové stránky informačního centra.

Vlastivědné muzeum

Výzkum – „Paměť města“

Muzejní dokumentaci obohatily vzpomínky pana Pištory na staré Poddolí, čímž byl dále zkompletován registr ulic ve vzpomínkách pamětníků. Miroslav Kočnar z Bohdašína předal muzeu svoje vzpomínky na staré tkalcovny na Zlatém potoce a bývalý ředitel dobrušské průmyslovky PhDr. Jiří Netík svoji rodinnou kroniku s obsáhlými kapitolami z dějin regionu.

Muzejní sbírky obohatily i studentské, bakalářské a diplomové práce. K nejzajímavějším patří studie Lenky Slavíkové o Františku Adolfu Šubertovi, M. Zoufalé o knihovně dobrušského děkanství a Pavlína Haurové o nejstarší historii obce Bačetína.

Část nazvaná Paměť slova byla obohacena o několik záznamů vzpomínek pamětníků. Ve spolupráci s paní Danou Markovou a dobrovolným aktivem v Opočně jsme získali několikahodinový záznam vzpomínek hudebního skladatele Luboše Sluky.

Nové fotografie obohatily digitální fotodokumentaci historie Dobrušky i regionu.

Konference Vlastenectví, církve a společnost v proměnách 19. a 20. století

V úterý 15. září se v zasedacím sálu odboru dopravy v Komenského ulici uskutečnila na počest dvousetého výročí narození dobrušského vlasteneckého kněze a prvního historika našeho města Josefa Mnohoslava Roštlapila konference Vlastenectví, církve a společnost v proměnách 19. a 20. století. Uspořádalo ji město Dobruška (a z jeho pověření vlastivědné muzeum) společně s Děkanickým úřadem v Dobrušce a Pedagogickou fakultou Univerzity Hradec Králové.

Úlohy moderátorky setkání se úspěšně zhostila Mgr. Alena Arijčuková z městské knihovny a technického zabezpečení Martin Řehák, informatik MěÚ v Dobrušce. Organizační zajištění bylo dílem pracovníků Kulturních zařízení města Dobrušky.

Na konferenci zaznělo sedm referátů. Dr. Tomáš Petráček, vedoucí katedry náboženské výchovy UHK, se zabýval úlohou kněží a církve v procesu národního obrození, Mgr. Jiří Mach z dobrušského vlastivědného muzea se zaměřil na projevy vlastenectví v regionálních církevních kronikách a Dr. Eva Koudelková z liberecké univerzity na osobnost vlasteneckého kněze v české literatuře. Odpolední jednání zahájil příspěvek Dr. Jana Stříbrného na téma: církve a náboženský život za nacistické okupace. Po něm následovalo vystoupení Mgr. Jana Kafky, pojednávající o církvi za komunistické totality v padesátých letech minulého století, a doc. Miloše Rabana o významu "desetiletí duchovní obnovy" pro český národ. Posledním předneseným příspěvkem byl referát Mgr. Jana Novotného o poutních regionálních tradicích v královéhradecké diecézi.

Konference se konala pod záštitou hejtmána Královéhradeckého kraje Bc. Lubomíra France a biskupa královéhradeckého Mons. Dominika Duky OP. Pozdravná vystoupení pronesli Mons. Josef Socha a místostarostka města Dobrušky Blanka Čiháčková. Konference se zúčastnil i zástupce děkanství v Dobrušce P. Dr. Vincent Zonták a části jednání byl přítomen starosta Dobrušky Petr Tojnar. Mezi posluchači byli zájemci o tuto problematiku z řad dobrušských občanů, regionální historikové i studenti dobrušského gymnázia.

Z příspěvků konference byl sestaven sborník, který má i elektronickou podobu. Jeho elektronická část obsahuje vedle referátů i film o konferenci a dalších akcích, které byly k Roštlapilovu výročí uspořádány.

Sbírky

V roce 2009 bylo dosaženo značného zkvalitnění uložení sbírkových předmětů. Do nově získaných depozitářů v bývalé škole v Domašíně jsme přestěhovali celý sbírkový fond obrazů, téměř celý fond nábytku a množství dalších předmětů. Sbírky, které byly po stěhování ošetřeny, jsou v nových depozitářích uloženy přehledně v nových kovových regálech. Byly pořízeny jejich soupisy a postupně jsou prováděny evidenční změny v lokaci. V domašínském depozitáři jsou uloženy i téměř všechny noviny a časopisy.

Po odstěhování nábytku byl nově uspořádán depozitář „D“ v budově čp. 45. Rovněž zde jsou všechny předměty uloženy přehledně a většina je chráněna i proti prachu uložením v krabicích. Takto je uspořádán celý sbírkový fond textilu.

Přibližně v polovině depozitářů byly sbírkové předměty nově digitálně fotograficky zdokumentovány. Nové fotografie jsou ukládány v návaznosti na katalogizační počítačový program DEMUS.

V roce 2009 se sbírkový fond muzea rozrostl o 17 nových přírůstkových čísel získaných dary a vlastním sběrem.

Muzejní knihovna

Odborná knihovna muzea slouží všem zájemcům o historii, zvláště pak o historii regionální. V roce 2009 zde bylo registrováno 123 čtenářů, kteří si vypůjčili 296 knih. Do knihovny přibýlo 138 knih. Podstatnou část výpůjček tvoří regionální kroniky a odborná regionální historická literatura, která slouží především zájemcům z řad studentů.

4. Prezentace

Výstavy

- 300 let barokního kostela svatého Václava, 9. – 20. března 2009, muzeum.
- Tři krajkářské generace (Jana Šimůnková, Jana Peichlová, Veronika Rydlová), 12. - 24. května 2009 včetně pouti v sobotu a neděli 23. a 24. května, muzeum.
- František Vladislav Hek historický, románový a filmový, červenec – srpen, muzeum.
- Staré tisky ve sbírkách dobroušského muzea, září 2009 včetně Svatováclavských slavností 26. a 27. září, muzeum.
- Duchovní a vlastenecké tradice regionu, 1. - 22. září v městské knihovně.
- Knížky za mřížemi, 16. – 30. listopadu, ve spolupráci s knihovnou, v lapidáriu.
- Vánoce s patchworkem, 1. - 11. prosince, muzeum.

Putovní výstava

- Dobrušská privilegia, základní a střední školy v Dobrušce.
- Dobruška. V české a anglické verzi pro holandské partnerské město Ter Aar.
- Mládí Františka Kupky. V české a anglické verzi pro využití v zahraniční propagaci Královéhradeckého kraje.

Setkání v muzeu

Programy zaměřené na nejširší veřejnost.

- Příběhy muzejních předmětů, Jiří Mach, 15. ledna v muzeu.
- Putování po Nepálu, Pavel Jech, MUDr. Milič Světlík, 19. února v zasedací síni odboru dopravy.
- Dinosauři, Mgr. Vladimír Socha, 11. března v zasedací síni odboru dopravy.

Klub seniorů

Programy pro seniory, připravované se sborem Církve bratrské v Bystrém. Pravidelný čas každé pondělí od ledna do dubna a od listopadu do prosince vždy v 15 hodin v přednáškové síni muzea.

5. ledna – Berlínská muzea (Mach)

12. ledna – Dobrušské památky a jejich ochrana (Slavík)

19. ledna – Posezení u kávy (Křesťanské centrum CB)

- 26. ledna – Cestopisný film (Grulichová)
- 2. února – Beseda s ing. Matoušovou, ved. odboru soc. věcí
- 9. února – Putování po Nepálu (M. Světlík)
- 16. února – Procházka po Paříži (Mach)
- 23. února – Beseda se starostou Dobrušky Petrem Tojnarem
- 2. března – Povídání o dobrušské radnici (Mach)
- 9. března – Posezení u kávy (Křesťanské centrum CB)
- 16. března – Dobruška v literatuře (Mach)
- 23. března – Přírodopisné vyprávění (P. Světlík)
- 30. března – Mládí Františka Kupky (Mach)
- 6. dubna – Velikonoce
- 20. dubna – Filmy ze staré Dobrušky
- 27. dubna – výlet

Nové upomínkové předměty

Sezóna 2009 připravila návštěvníkům řadu suvenýrů s tematikou dobrušských památek. Kromě tradičních pohlednic, tkaných záložek a publikací se objevily ještě dvě novinky. Oblíbeným sběratelským artiklem jsou magnetky s fotografiemi turistických cílů. Ve všech našich muzejních expozicích je proto k dostání šest druhů magnetek o rozměrech 9 × 6,5 cm s motivy dobrušského náměstí, radnice, rodného domku F. V. Heka a jeho pozdějšího domu čp. 17, kostela sv. Václava a kostela sv. Ducha.

Originálním suvenýrem z krámku u F. L. Věka a zároveň užitečným pomocníkem je pamatováček na seznam nákupu. Bloček se stovkou listů má na titulní straně obrázek s motivem kupeckého Věkova krámku od Josefa Benedikta. Stojí 15 Kč a je pěkným dárkem pro děti i hospodyňky.

CD ROM o regionální historii

Dobrušské vlastivědné muzeum připravilo pro zájemce o historii našeho města a regionu nový interaktivní CD ROM Kronika válek v Podorlicku. Jeho autory jsou Jiří Mach a dnes již bohužel nežijící Václav Matouš. Oproti již vydané publikaci je podstatně rozšířena textová část díla, a to především o příběhy z válek dob minulých. Mnohé z nich jsou tak publikovány vůbec poprvé. Bohatá je i obrazová část CD ROM, rozšířená o videosekvence, zachycující dobrušskou vojenskou posádku za první republiky, příjezd Rudé armády v roce 1945 a srpnové dny roku 1968 v našem městě. Oživení přináší tento CD ROM v podobě hudby k většině kapitol, jejímž autorem je Vladimír Jelínek. Grafika je dílem Václava Macha, rovněž tak technické zpracování, na němž se podílel i Martin Řehák.

Publikace

Již po několik let se osvědčuje vydávání publikací počítačovou technikou a kopírováním. Je tak možná vydat i publikace o extrémně nízkém nákladu, a když jsou výtisky doprodány, je snadné je znovu přikopírovat. Tento způsob přináší nejen velké snížení finančních nákladů, ale mohou tak vyjít i tematicky poměrně úzce zaměřené publikace, jejichž knižní vydání by nebylo vůbec možné.

V roce 2009 přibyla tímto způsobem nová studie Petra Slavíka Polozděné zvonice v Podorlicku. Přináší souhrnný pohled na tuto méně známou a populární skupinu památek našeho kraje. Nová kopírovací technika umožňuje reprodukci barevných obrázků a fotografií, což výrazně zvýšilo kvalitu vydávaných publikací.

Dobrušské televizní vysílání

Muzeum se také podílelo na pravidelném vysílání městské televize. Jednak pomocí při dramaturgickém výběru reportáží, jednak vytvářením scénářů filmů o historii města a regionu. V roce 2009 začalo natáčení dalšího filmu s tematikou dobrušských kulturních památek, který je věnován dobrušské radnici. Rovněž byly dokončeny přípravné scénářistické práce na posledních dvou dílech filmového cyklu *Dobrušskou minulostí*.

Rozsáhlejší akce muzea pro veřejnost v roce 2009

Mezinárodní den muzeí

Dne 18. května byly všechny muzejní expozice přístupné bezplatně. Od 20 do 22 hodin byla otevřena radnice pro noční prohlídku. Akce se zúčastnilo na 200 návštěvníků, převážně fotografů, kteří zde mohli pořídit zajímavé snímky Dobrušky za soumraku a v noci.

Velikonoční jarmark

V neděli 29. března se konal již druhý ročník velikonočního jarmarku. Oproti loňskému roku bylo připraveno několik změn. Ta nejdůležitější se týkala přesunutí celé akce z Novoměstské ulice a Klubu důchodců do jídelny SODEXHO Základní školy Františka Kupky. Větší prostor umožnil nejen větší množství trhovců, ale i více místa pro návštěvníky. Kromě toho nebyla připravená kulturní vystoupení závislá na rozmarech počasí, které nás v loňském roce dost potrápilo.

Jarmark začal v 9 hodin vystoupením Dobrušského žesťového sdružení. Další kulturní programy následovaly každou celou hodinu. Připravili je žáci dramatického odboru Základní umělecké školy v Dobrušce, v jejichž podání zhlédli návštěvníci pásmo velikonočních zvyků, pěvecký sbor Základní školy Františka Kupky a vystoupení mažorettek, doplněné cvičením na míčích. Součástí jarmarku byla rovněž výstava tradičních velikonočních výrobků z rukou žáků ZŠ Františka Kupky.

Trhovci měli připravenou pestrou paletu zboží. Šlo výhradně o tradiční výrobky, které mohly zpestřit velikonoční svátky návštěvníků. Ti zde mohli vidět a koupit výrobky krajčářské, perníkářské, keramické. Samozřejmě nechyběly ani tradiční velikonoční pomlázky a kraslice na mnoho různých způsobů a spousta dalších zajímavých věcí.

Oslavy 240. výročí narození Fr. Vl. Heka

V roce 2009 jsme si připomněli 240. výročí narození nejslavnějšího dobrušského rodáka, Františka Vladislava Heka, Jiráskova F. L. Věka. Vedle letní výstavy v muzeu, která zvýraznila všechny tři podoby Hekovy, tedy jako historické, románové i filmové postavy, proběhly i další akce určené široké veřejnosti.

Byla vydána publikace Dr. Josefa Johanidese František Vladislav Hek – F. L. Věk (stručný životopis), která obohatila sortiment prodávaných tiskovin. Při dobrušském letním muzicírování zval na akce k tomuto výročí Pavel Štěpán oblečený do filmového kroje F. L. Věka.

Oslavy Hekova výročí vyvrcholily ve středu 14. října setkáním v Kině 70. Kromě promítání ukázek z televizního seriálu měli diváci možnost setkat se i s jeho tvůrci. Besedy se zúčastnily herečky Antonie Hegerlíková a Gabriela Vránová a dva představitelé dětských rolí F. L. Věka: Jan Böser a Jindřich Hrdý. Celý večer moderovala osobnost nad jiné povolání - filmový historik Pavel Taussig. Téměř zaplněný sál kina kvitoval tuto akci s velkým povděkem.

Další setkání se uskutečnilo 26. listopadu. Původně ohlášený představitel hlavní seriálové role Radoslav Brzobohatý se pro náhlé onemocnění nemohl zúčastnit, ale i tak se akce setkala s kladným ohlasem. Moderoval ji opět Pavel Taussig, který přivezl i film o natáčení seriálu. Promítnut byl i třináctý díl seriálu a v programu vystoupil i bývalý ředitel dobrušského muzea Dr. Ladislav Hladký.

Vánoční jarmark

Po úspěchu velikonočního byl úspěšný i vánoční jarmark. Stejně jako jarní, byl i tento jarmark uspořádán v jídelně ZŠ Františka Kupky a ve spolupráci s touto školou. Uskutečnil se v neděli 13. prosince. Příjemné prostory jídelny SODEXHO přivítaly opět více než tisícovku návštěvníků, kteří se měli na co dívat.

Značná část ze tří desítek prodejců předváděla i výrobu prodávaných předmětů. Opět bylo důsledně dbáno na to, aby nabízený sortiment měl potřebnou uměleckou úroveň.

Vánoční jarmark byl obohacen i o tři bloky vystoupení dětí zájmových kroužků ZŠ Františka Kupky, která rovněž přilákala početné diváky. Vystoupení mažoretek a cvičení s balony připravila paní Veronika Rydlová a zpěv vánočních koled paní Jana Čížková.

Hospodaření

Muzejní expozice navštívilo v roce 2009 8 970 platících návštěvníků (přednášky a výstavy zdarma). Příjmy muzea: Na vstupném vybráno 132 070 Kč, za upomínkové předměty, CD ROM, DVD a publikace 165 340 Kč, nájemné za přednáškovou místnost 2 550 Kč.

Kino

Panoramatické Kino 70 v Dobrušce slavilo čtyřicet let od svého vzniku. Do jeho prostor chodí lidé nejen za filmy od 6. března 1969 a za tuto dobu do konce roku 2008 sál kina navštívilo úctyhodných 3 024 508 diváků a bylo zde odehráno 21 537 představení.

Budova dobrušského kina včetně znovuotevřené kinokavárny žila oslavami 40. "narozenin" celý víkend od 13. do 15. 3. 2009. V pátek 13. 3. se konalo slavnostní setkání zastupitelů města, bývalých i současných zaměstnanců kina a také delegace z partnerského maďarského města Abrahámhegy. Při této příležitosti byl oceněn i bývalý vedoucí kina pan Jiří Sedláček stříbrnou medailí Za zásluhy a rozvoj města Dobrušky.

V sobotu 14. 3. 2009 byla od 10 hodin připravena projekce jednoho z nejúspěšnějších filmových titulů roku 2008 Madagaskar 2 a po obědě od 13 hodin bylo možno nahlédnout do promítací kabiny a zhlédnout techniku kina. Odpoledne následovalo slavnostní přivítání diváků vedoucím kina Pavlem Štěpánem a kratičká přednáška o historii kina vedoucím dobrušského muzea Mgr. Jiřím Machem. Celý sobotní blok, kde byly v rámci "narozenin" uváděny všechny tituly zdarma, byl zakončen novým snímkem určeným také dětskému publiku - Potkan 007 a UFO.

Nedělní program byl zahájen v 15 hodin taktéž úvodním slovem vedoucího kina, který na jevišti přivítal účinkující ZUŠ v Dobrušce, a po jejich vystoupení je vystřídala dechová hudba Valánečka.

Nové publikace o městě a regionu

Nakladatelství Oftis v Ústí nad orlicí vydalo knihu Jiřího Macha s ilustracemi Jarmily Haldové *Příběhy ze starých listin*. Nenajdete zde události, které měnily svět, ale příběhy obyčejných lidí, kteří žili a pracovali v kraji pod Orlickými horami v dávné i nedávné minulosti. Jejich osudy však nejsou o nic méně zajímavé, než osudy králů či vojevůdců. Knížka vám přiblíží příběhy, jež by jinak ve starých kronikách dávno zavály závěje prachu. Ale prostřednictvím těchto vyprávění se k nám znovu vrací, oslovují nás a stávají se součástí našeho poznání. Jsou určeny pro malé i velké čtenáře. Všechny dokáží oslovit srozumitelnou řečí a upoutat je napínavostí svého děje. Kniha měla svůj křest za účasti veřejnosti 30. listopadu v dobrušské městské knihovně.

Loutková scéna

Loutkářská sezóna trvá tradičně od října do dubna. V této době odehrál dobrušský Svět loutek 5 premiér a 4 reprízy pohádek. Pět loutkářů souboru absolvovalo tzv. loutkovou školičku, zaměřenou na zkvalitnění loutkářské práce. Dne 28. února 2009 byl soubor po čtyřleté přestávce opět pozván k hostování na loutkářské přehlídce Boučkova Jaroměř. Za pomoci aut pánů Víška a Dušánka a vleku pana Venclíka se podařilo zvládnout i náročné stěhování a soubor na přehlídce úspěšně reprezentoval. Na oplátku přijel 5. dubna jaroměřský téměř profesionální soubor BOĎI zahrát do Dobrušky. Sezónu ukončilo tradiční Povídání s pimprlaty, na které se děti i rodiče moc těší, protože si mohou prohlédnout všechno v zákulisí a zkusí si i vodit loutky.

Soubor může být spokojen i s návštěvností. Průměrně chodí na jedno představení 45 diváků, na jaře to bývá již méně. Hraje se v neděli dopoledne. Nedostatkem je, že kvůli úsporám není v sokolovně dostatečně vytopený sál, a tak musí děti sedět v teplém oblečení.

V této sezóně se na činnosti souboru podílelo 12 lidí: M. Grulichová, V. Dvořák, J. Lažová, Z. Kolářová, J. Víšek, O. Baláš, T. Krkošková ml., L. Štěpánová, D. Chromá, L. Petr, L. Vildman a principálka souboru Jitka Kozubová.

V říjnu a listopadu soubor odehrál dvě premiéry a jednu reprízu pohádek a přibýly tři nové malé loutkářky, B. Laštůvková, Š. Šmídová a D. Smolová.

Péče o památky

Stejně jako v předchozích letech se v loňském roce v Dobrušce opravovaly kulturní památky. Ve spolupráci s Ministerstvem kultury ČR byla realizována další etapa obnovy tzv. „Laichterova domu“ čp. 360 v ul. Domašinská. Objekt z 1. třetiny 19. století, ve kterém se narodili významný český nakladatel Jan Laichter a další členové rodiny, byl dlouhou dobu ve špatném technickém stavu. V roce 2008 bylo přistoupeno k celkové opravě krovu a střešní krytiny.

V následujícím roce pak Město Dobruška jako vlastník uvedené památky přistoupi ke 2. etapě obnovy. Jednalo se o opravy poškozených částí fasády, opravy plochy a architektonických článků, opravy římsy ve štítě, provedení nátěrů plochy fasády a architektonických článků. Byla také provedena oprava portálu vstupních dveří a nátěr portálu, opravy a nátěr soklových částí objektu a oprava historické tabule ve štítě, která nese název ulice. Opravena byla i ozdobná kovová trnová hvězdice. Její kopie byla osazena na původní místo na hřebeni střechy u štítu domu. Provedena byla výměna oken v jižní části domu, která byla v havarijním stavu a zhotoveny kopie stávajících. Výměna se týkala také dožilých oken v severní části za historicky doložitelná šestitabulková – podle kreseb z konce 19. století od písmáka, kreslíře a cestovatele Aloise Beera. Opraveny byly vstupní dveře a proveden jejich nátěr v hnědém odstínu. Všechny dřevěné části byly barevně sjednoceny. Provedeny byly opravy interiérů, opraveny byly podlahy a všechny konstrukce napadené hnilobou nebo dřevokazným hmyzem, konstrukce zajištěny, příp. vyměněny. Důkladně byly opraveny a očištěny podlahy a natřeny speciálním bezbarvým voskem. Nejvíce práce dalo dodavateli opravení stropu v hlavní světnici. Mnohaleté vrstvy vápenných nátěrů byly odstraněny a trámy i s podhledy opatřeny novými ošetřujícími nátěry. Zde je nutné ocenit úsilí mistrů natěračů a zejména také excelentní práci mistrů zedníků, kteří se s úspěchem vypořádali s opravami poškozených architektonických článků na fasádě. Zhotovitelem díla byla stavební firma Štěpánek z Opočna s účastí dalších poddodavatelů včetně firmy Truhlářství Hajzler z Opočna, která provedla kopie oken a vytvořila přesný typ klasicistních oken do nejstarší části domu. V dalších fázích bude řešeno oplocení a přístupový chodníček. Po provedeném vybavení elektrickými svítilny, přívodem vody, topnými tělesy a vhodnou expozicí bude možné objekt využívat pro muzejní účely. Patro zůstane volné. Využití objektu je již dlouhodobě dáno uživateli budovy a jeho plné realizaci zatím bránil špatný stav domu. Až do zahájení vyklízacích a záchranných prací byla v hlavní světnici instalována stálá expozice představující výtvarné dílo Věry Jičínské.

Celkové náklady na 2. etapu opravy Laichterova domu činily 2 011 100,- Kč. Výše státního finančního příspěvku z Programu regenerace Městských památkových rezervací a Městských památkových zón na rok 2009 (pro Městskou památkovou zónu Dobruška) činila 400 000,- Kč. Zbývající část byla hrazena vlastníkem objektu. Minimální podíl vlastníka při této akci byl 50 % z celkových nákladů. Příspěvek je hodnocen jako přísně účelový.

Ve správním území obce s rozšířenou působností Dobruška došlo k restaurování sochy Panny Marie v areálu kostela sv. Kateřiny v Českém Meziříčí, které se uskutečnilo opět díky podpoře Ministerstva kultury ČR v rámci programu Podpora obnovy památek prostřednictvím

obcí s rozšířenou působností v roce 2009. Další památkou opravenou s pomocí státních financí byla oprava nátěru kostelních věží kostela sv. Petra a Pavla v Dobrém. Opravy probíhaly i v Orlických horách, např. obnovena byla část střechy kostela sv. Máří Magdalény v Deštném v Orlických horách. Římskokatolická farnost – děkanství Dobruška pokračuje ve výstavbě svého pastoračního centra, které je umístěno na farní zahradě za areálem kostela sv. Václava. Opravy památek nebo jejich přípravy probíhaly i v okolních obcích.

6. Školství

Základní škola Františka Kupky

Škola má zkušený pedagogický kolektiv. Přípravné období školního roku začalo netradičně společným dvoudenním výjezdním zasedáním pedagogického sboru na chatě Kristýna v Orlických horách, kde byla projednána příprava nového školního roku, bezpečnostní předpisy a další organizační záležitosti.

Na škole pracují metodické sdružení na I. stupni a předmětové komise na II. stupni. Učitelé I. a II. stupně se průběžně účastnili vzdělávacích akcí a kurzů pořádaných Školským zařízením pro další vzdělávání pedagogických pracovníků Královéhradeckého kraje, kterých využívali při výuce žáků. V rámci modernizace výuky se učitelé seznámili s obsluhou a využitím interaktivní tabule a byli proškoleni, jak pracovat s interaktivními učebnicemi. Ve škole proběhly série přednášek lektorek ze Zdravotního ústavu z Rychnova nad Kněžnou - v I. ročníku přednáška na téma Úrazy hrou, ve II. ročníku na téma Zdravá výživa a péče o chrup a ve III. a IV. ročníku přednáška na téma První pomoc.

Začátkem listopadu proběhly přednášky na I. i II. stupni s ekologickou tematikou k třídění odpadu. Ve škole byly instalovány barevné plastové kontejnery určené pro tříděný odpad.

V měsíci únoru se uskutečnilo školní kolo recitační soutěže, v březnu okresní kolo, kde tři žákyně postoupily do krajského kola a umístily se na 1. a 2. místě, do soutěže je připravila paní uč. Dvorská. Třída 5. B a C se již tradičně vypravila na exkurzi do hvězdárny v Hradci Králové. V. ročníky se zúčastnily matematické olympiády, ve III. ročnících probíhal projekt osová souměrnost. Žáci I. stupně se zapojili do následujících výtvarných soutěží: Za tajemstvím školní tašky, Naše zahrada, Požární ochrana očima dětí, Modrá Niké, O pohár včelky Máji, Pohádkové Opočno. V lednu se uskutečnilo školní kolo pěvecké soutěže Karlovarský skřivánek. Tradičně se pořádaly Dny otevřených dveří tříd na I. stupni pro rodiče i širokou veřejnost. Před zápisem žáků do I. ročníku navštívily naši školu děti z mateřských škol a prohlédly si budovu, jídelnu, školní družinu a aktivně se zapojily do výuky v I. ročníku. K dalším zdařilým akcím patří projektové dny na téma: Krtečkova zahrádka a Velikonoce (I. ročník), Koblížek, Hajany a divadlo Měsíce (III. ročník), Les, Pohádky a povídky, Státy Evropy, Velikonoce, Indiáni a jejich život (5. B třída), Barevné dny (I. stupeň), na II. stupni děti vyráběly v tvořivých dílnách velikonoční pomlázky, písňalky, kraslice a další tematické výrobky zaměřené k tradicím Velikonoc. Děti z III. a V. ročníku soutěžily s HITRÁDIEM MAGIC. Dále se žáci I. a II. stupně účastnili exkurzí, besed a výstav v kulturních zařízeních města Dobrušky. Učitelé a paní vychovatelka Bc. Veronika Rydlová naší školy se aktivně podíleli na přípravě kulturního pořadu Školy za školou. Ve stejný den se žáci naší školy v čele s panem řaditelem Mgr. Romanem Novákem zúčastnili mezinárodního štafetového běhu Harmonie. Žáci 2. a 3. ročníku absolvovali povinný plavecký výcvik a 4. a 5. ročníku zdokonalovací kurz plavání.

Keramický kroužek pracoval pod vedením paní učitelky Jany Poláčkové po celý rok. V prosinci se děti se svými výrobky zúčastnily předvánočního prodeje, v lednu přispěly malými keramickými dárečky budoucím prvňákům u zápisu a podílely se též na výzdobě

plesu školy. Keramické drobnosti vezli s sebou žáci naší školy na návštěvu do družebního polského města Plock.

Úspěchy žáků I. a II. stupně se prezentují na nástěnkách v budovách školy i na náměstí. Na naší škole jsme se také věnovali charitativní činnosti. Při akci „Kůň terapeut“ jsme prodávali pohledy koní, o které byl velký zájem. Výtěžek z akce byl zaslán na pomoc pro postižené a nemocné děti, pro výcvik koní a propagaci hiporehabilitace. Další aktivitou na pomoc nemocným dětem byl prodej přívěšků pro fond Sidus a Děti ulice. Bylo odesláno 26.000,- Kč na tyto charitativní akce. Pro žáky VII. ročníku se v měsíci lednu konal v Krkonoších na Pomezí boudě týdenní lyžařský výcvik s možností trénovat i jízdy na snowboardu. V měsících květnu a červnu se za odměnu uskutečnily pro žáky všech ročníků školní výlety (viz příloha).

Od září do června konaly pedagogickou praxi na I. a II. stupni 3 studentky Pedagogické fakulty. Na 2. stupni se předmětové komise soustředily na realizaci ŠVP v 6. a 7. ročníku. Současně se spolupodílely na tvorbě tematických plánů podle učebního plánu základní školy. Paní učitelka Mgr. Milena Vodehnalová studuje výchovné poradenství v Praze na Univerzitě J.A.Komenského a pan učitel Mgr. Marek Hejzlar studuje informatiku na vysoké škole v Liberci.

K upevnění třídních kolektivů pobývali začátkem září žáci 6. ročníku na chatě Pomezí bouda v Krkonoších a začátkem června na vodáckém výcviku na Rozkoši.

Žáci 7. ročníku se zúčastnili přírodopisné exkurze do ZOO ve Dvoře Králové nad Labem. Chlapci 9. ročníku navštívili KBA Grafitec, všichni žáci 9. ročníku se začátkem září vypravili na krajskou zemědělskou výstavu do Hradce Králové a v rámci projektu Krajské hospodářské komory zhlédli modely Merkuru v Polici nad Metují, v měsíci dubnu navštívili mineralogické muzeum v Nové Pace a v polovině května hydrometeorologickou stanicí na Polomu v Orlických horách. Žáci naší školy se podíleli na přípravě kulturního programu při pořádání velikonočního jarmarku v Sodexhu. Zde vystoupil pěvecký sbor pod vedením paní učitelky Mgr. Jany Čížkové, který také vystupoval v Klubu důchodců a při dalších kulturních akcích v Dobrušce. Den dětí oslavili žáci výlety, sportem, opékáním a výtvarnou činností. 4.B třída se zúčastnila Bambiriády v Náchodě, pořádané DDM Náchod. Počátkem měsíce června proběhla na I. a II. stupni evakuace žáků při cvičném požárním poplachu. Následně se žáci zúčastnili Dne bezpečnostních a záchranných složek IZS na dobrušském náměstí.

V průběhu školního roku soutěžili žáci v olympiádách v naukových předmětech s účastí v okresních, krajských i celostátních kolech. Výrazných úspěchů dosáhli: Jiří Rohlena z 9.B, který získal 1. místo v celorepublikové fotografické soutěži „JING A JANG“ a Jan Jirsa z 9.A, který se ve stejné soutěži umístil na 3. místě. Oba byli oceněni náměstkyní ministra MŠMT paní Ing. Evou Bartoňovou. Monika Klapalová, žákyně 9.C třídy získala 1. místo v krajském kole olympiády v anglickém jazyce

Z celkového počtu 446 žáků na škole bylo hodnoceno ke konci školního roku : prospěl s vyznamenáním 271 žáků, tj.60,76 %, prospěl 204 žáků, tj.45,73 %, neprospěl 1 žák, tj.0,22%, který bude konat opravné zkoušky.

Chování: 443 žáků bylo hodnoceno velmi dobře, 1 žák uspokojivě, 2 žáci neuspokojivě. Důtku ředitele školy dostalo 5 žáků, důtku třídního učitele 11 žáků, napomenutí třídního učitele dostalo 18 žáků.

Celkově bylo uděleno 187 pochval za vynikající výsledky učební a sportovní, za výsledky v mimoškolní činnosti, sběr starého papíru a léčivých rostlin.

Nejvýznamnější mimoškolní aktivitou zůstává Školní sportovní klub „Bodlinka“ pod vedením pana učitele Zdeňka Potůčka. S jeho činností jsou děti, učitelé i rodiče seznamováni na nástěnkách ve škole i ve městě. Klub rozvíjí pohybové dovednosti a volní vlastnosti každého žáka, probouzí v dětech zájem o sportovní činnost konáním náborových soutěží, přeborů školy ve všech sportech, které jsou uvedeny na logu klubu.

Jedná se o vodáctví, házenou, vybíjenou, lyžování, plavání, odbíjenou, kopanou, malou kopanou, košíkovou, softbal, florbal, lehkou atletiku, šachy, střelbu ze vzduchovky a stolní tenis. Již třetím rokem jsou sportovní soutěže rozšířeny o triatlon a dětský závod horských kol. Umožňuje dětem sportovat ve volném čase na školním hřišti, učí se základům sportovních her a činností, rozvíjí sportovní talenty (příprava na účast ve vyšších soutěžích apod.). Podílí se významnou měrou na protidrogovém programu školy pod heslem „Kdo s Bodlinkou sportuje, jasně říká drogám ne“. Konkrétní výsledky ŠSK Bodlinka viz příloha.

Žáci školy se zúčastňovali i mnoha vzdělávacích, naukových, sportovních soutěží, dále pak soutěží ve zpěvu a ve výtvarném projevu apod. Měli jsme zastoupení jak v oblastních, tak i republikových kolech.

V letošním školním roce pokračovala družba naší školy se základní školou ve městě Plock v Polsku. Ředitel školy se zúčastnil družebního zájezdu do škol v Plocku a přivítal na naší škole polskou delegaci. Následně odjeli vybraní žáci naší školy na družební zájezd do Plocku.

Občanské sdružení rodičů a přátel školy ve spolupráci se ZŠ FK zorganizovalo v pořadí již 31. reprezentační ples školy, pro velký úspěch se bude v této tradici pokračovat. Škola získává průběžně finanční prostředky i sběrem léčivých rostlin a starého papíru. Je na škodu, že sběr starého papíru byl přerušen z důvodu nezájmu odběratele. I zde nejsou výsledky zanedbatelné, neboť patříme mezi nejúspěšnější školy v okrese.

Protidrogový program prolíná předměty přírodopisu, rodinné a občanské výchovy. Výsledky v soutěžích můžeme hodnotit jako nadprůměrné

Základní škola v Pulické ulici

V roce 2009 navštěvovalo ZŠ v Pulické ulici celkem 181 žáků, kteří se učili v devíti třídách, každý ročník měl po jedné třídě. Zatím pokračuje mírný úbytek žáků, byť v poslední době se porodnost zvýšila. Od 1. září 2009 nastoupilo do první třídy 26 prvňáčků, což je v dnešní demografické situaci spíše výjimka.

Na škole vyučovalo 17 učitelů, z toho dva důchodci, a ve školní družině pracovaly tři vychovatelky. O chod a údržbu školy se staralo osm provozních pracovníků zaměstnaných na neúplné úvazky.

V prvním, druhém, šestém a sedmém ročníku se vyučovalo podle vlastního vzdělávacího programu Naše škola, kterou zpracovali učitelé podle Rámcového vzdělávacího programu. Od 1. září pak začala výuka podle nového programu ve třetím a osmém ročníku.

Ve školní družině probíhala činnost ve dvou odděleních a školním klubu, pro dojíždějící žáky byla denně otevřena ranní družina. Děti mohly podle svých zájmů navštěvovat kroužky výtvarný, keramický, moderní gymnastiky, hry na zobcovou flétnu a kroužek počítačů.

Žáci se specifickými vzdělávacími problémy navštěvovali reedukační skupiny, jichž bylo zřízeno osm, a v nich se jim učitelky mohly věnovat individuálně.

O činnosti školy, prospěchu a chování dětí byli rodiče průběžně informováni na dvou třídních schůzkách a dvou konzultacích. Na podzim se uskutečnily dvě schůzky pro rodiče vycházejících žáků, kde jim zástupci středních škol nabídli možnost studia na středních školách a učilištích. Rodiče mohou prostřednictvím internetových stránek průběžně sledovat klasifikaci svých dětí i termíny a obsah připravovaných školních akcí. Ve spolupráci s rodiči byl v lednu 2009 uspořádán 2. tradiční ples školy.

Z přiděleného rozpočtu školy byl hrazen běžný provoz školy. Bylo obnovováno, či doplňováno zařízení školy a školní pomůcky – inventář nad 3000 Kč. Na žádost vedení školy byla zřizovatelem schválena položka 330 000,- Kč na nákup nových osmnácti počítačů do učebny informatiky. Starší počítače byly umístěny do jiných učeben a jsou využívány pro výuku jazyků a činnost školní družiny. Na školním pozemku bylo vybudováno travnaté hřiště

s umělým zavlažováním v hodnotě cca 120000 Kč. Přesto je škola nucena využívat i nadále tělocvičnu při střední průmyslové škole a sál sokolovny. Kromě toho žáci vyjížděli v zimním období na stadion do Opočna bruslit, zúčastnili se tradičního lyžařského výcvikového kurzu. Před koncem školního roku odjeli zájemci na týdenní pobyt do Itálie na poloostrov Gargáno.

Škola nezapomínala ani na kulturní akce – učitelé zorganizovali školní soutěž v recitaci, jejíž vítězka Tereza Bónová zvítězila i v okresním kole a postoupila až do kola krajského. Další soutěží s tradicí je pěvecké a hudební klání žáků prvního stupně – Pulický vrabec. Ve velmi pěkné tradici vydávání školního časopisu pokračovali žáci v hodinách mediální výchovy. Při literárně dramatické výchově nacvičili žáci inscenaci Mrazík, kterou si sami upravili podle známého filmu. Se žáky také přijel besedovat známý regionální pohádkář Josef Lukášek, který vyprávěl o tom, jak vznikaly jeho knížky.

Na konci školního roku podnikli chlapci a děvčata ze druhého stupně i exkurzi do Prahy tématicky zaměřenou na Prahu barokní a gotickou.

Základní škola v Opočenské ulici

Základní škola je organizací, která zajišťuje pomocí zvláštních výchovných a vyučovacích metod, prostředků a forem, výchovu a vzdělávání žáků s takovými rozumovými nedostatky, pro které se nemohou s úspěchem vzdělávat v normální základní škole, ani ve speciální základní škole. Základní škola má 9 ročníků.

Výchova a vzdělávání žáků je organizováno tak, aby byly respektovány všechny individuální zvláštnosti dětí, ale také pedagogické, psychologické, hygienické a bezpečnostní požadavky. Důraz je kladen na požadavky speciálně pedagogické, individuální přístupy k žákům a na jejich maximální začlenění do společnosti.

Škola se nachází u hlavní silnice z Dobrušky do Opočna, proti městskému parku (Archlebovým sadům) v blízkosti autobusového a vlakového nádraží. To má svoji výhodu, neboť 74,45 % žáků je dojíždějících.

Budova školy je dvoupatrová, s přílehlým křídlem a dvorem. V zadním traktu školy je umístěna učebna v přírodě s přílehlou školní zahradou. Škola má 5 tříd, školní družinu, tělocvičnu, dílnu, cvičnou kuchyň, učebnu PC. Zařízení videa, DVD a TV je součástí zařízení učebny PC s 8 počítači.

Za řízení a provoz zařízení odpovídá ředitelka školy Mgr. Dagmar Macková. Dále zde pracuje 9 pedagogických pracovníků, z toho jedna vychovatelka, dvě asistentky pedagoga, a 6 učitelů. Od září 2006 do 31.12.2006 zde také pracovala osobní asistentka zdravotně těžce postiženého žáka (vozičkář), která je od 1.1.2007 zaměstnancem sdružení Orion Rychnov nad Kněžnou. Součástí školy je i půjčovna knih, kterou využívá většina žáků.

Ve školním roce 2008/2009 bylo nově zařazeno 9 žáků. Školní docházku ukončilo v tomto školním roce 11 žáků, 10 žáků bylo přijato na SŠ, jeden přihlášku nepodal..

Od listopadu 2003 se škola prezentuje svými vlastními webovými stránkami na adrese <http://zvlastniskola.dobruska.cz>, kde je možné dozvědět se o všech konaných akcích a životě školy.

Škola se během školního roku prezentovala na veřejnosti výstavou žákovských prací v městském lapidáriu ve dnech 31.1.2009-1.3.2009 „Zima“. 8. Den otevřených dveří Základní školy v Dobrušce dne 20.5.2009. Škola byla tento den patřičně vyzdobena. Návštěvníci měli možnost seznámit se s učebními osnovami, učebnicemi, pracovními sešity apod. V cvičné kuchyňce mohli zhlédnout i výtvarné práce žáků. Do školy tentokrát zavítali zástupci města Dobrušky – odboru zdravotnictví a sociálních věcí.

V průběhu roku se škola prezentovala také novinovými články, a to především do Novin Rychnovska a Orlických novin. Nepravidelnými příspěvky zásobila paní ředitelka také Dobrušský zpravodaj.

Místní kabelovou televizí byly přenášeny celoškolské akce jako bylo vystoupení žáků v parku při kulturním domě při akci dne 20.5.2009 pořádané odborem školství města Dobrušky „Školy za školou“ a „Masopustní rej“ konaný v tělocvičně školy 20.2.2009. Děti v maskách pak navštívily Mateřskou školu v Dobrušce, kde předvedly krátké pásmo písní, básní a tanečků. Vystoupení pro důchodce města Dobruška 12.5.2009 mělo veliký ohlas. Dne 5.6.2009 vystoupili žáci školy na „Bambiriádě v Náchodě“.

V tomto školním roce pracovalo pod záštitou Občanského sdružení přátel naší školy, které funguje při ZŠ v Dobrušce od června 2002, devět zájmových kroužků – sportovní, taneční, keramický a výtvarný, ručních prací (vyšívání), informatiky, kroužek literárně-dramatický, rukodělný, hudební (hra na flétnu) a redakce. Z celkového počtu 55 žáků měly kroužky 79 členů (některé děti navštěvovaly až 3-4 kroužky), z toho romského etnika a znevýhodněných rodin 71 %.

Gymnázium

Během tohoto školního roku nedošlo k žádným zásadním změnám v koncepci školy. Jejím základem je udržení a zkvalitnění současného stavu. Tento stav předpokládá 8 tříd osmiletého gymnázia a 4 třídy čtyřletého gymnázia. Vzhledem k velikosti školy a náborové oblasti nelze volit speciální zaměření studia, a proto bude důraz kladen na všeobecný rozvoj studenta. Specializaci si student bude volit pouze volbou volitelných předmětů.

Přijímací řízení proběhlo podle novely školského zákona, která umožnila každému uchazeči podat až tři přihlášky. Z tohoto důvodu je třeba navýšení počtu přihlášek posuzovat velmi opatrně. Ve školním roce 2010-2011 je plánováno otevřít opět jednu třídu osmiletého gymnázia a jednu třídu čtyřletého gymnázia. Počet studentů v obou třídách je stanoven na maximum, tj. 30.

Celé přijímací řízení pro čtyřleté studium proběhlo bez přijímacích zkoušek. Hlavním kritériem pro přijetí byl průměrný prospěch z 9 vybraných předmětů v 8. a 9. třídě ZŠ. Vzhledem k novele školského zákona by bylo přijímací řízení zbytečně organizačně a finančně náročné. Po skončení prvního kola přijímacího řízení měla škola celkem 28 zápisových lístků. Z tohoto důvodu bylo vyhlášeno 2. kolo přijímacího řízení. Přihlásil se pouze jeden uchazeč, který byl přijat a podal zápisový lístek. Důsledkem demografické křivky a tedy menšího zájmu o studium je zhoršení studijních výsledků přijatých uchazečů. Do prvního ročníku nastoupilo 1. 9. 2009 všech 29 přijatých žáků.

K přijímacímu řízení pro osmileté studium se přihlásilo celkem 60 žáků pátých tříd ZŠ. Vzhledem k velkému zájmu a vyrovnaným průměrným prospěchům ze ZŠ objednala škola přijímací testy od společnosti SCIO. Uchazeči absolvovali test z matematiky, z českého jazyka a obecných studijních předpokladů. Na konečném výsledku se každý test podílel 30% a prospěch ze ZŠ 10%. V prvním kole přijímacího řízení bylo přijato 30 uchazečů. Z tohoto důvodu nebyla další kola přijímacího řízení vyhlášena.

V rámci náboru nových žáků do primy osmiletého studia a prvních ročníků čtyřletého studia se škola pravidelně zúčastňuje na „Školské výstavě“ v Rychnově nad Kněžnou. Pořádáme „Dny otevřených dveří“ pro žáky základních škol a jejich rodiče. Pracovníci školy navštěvují schůzky rodičů a žáků na všech základních školách naší náborové oblasti.

V tomto školním roce maturovalo v řádné termínu celkem 29 studentů třídy 4.A a 29 studentů třídy 8 G. Tři studenti při maturitách byli klasifikováni z jednoho předmětu nedostatečně a opravné zkoušky složili v podzimním termínu. Zároveň tři studenti ze 4. A třídy nebyli k maturitní zkoušce připuštěni. Po doplnění klasifikace (1 student) a složení opravné zkoušky (2 studenti) odmaturovali také 2. září 2009.

V průběhu 2.pololetí školního roku 2008/2009 natáčeli studenti 2.A film podle vlastního scénáře s názvem *Den zavřených dveří*. Slavnostní premiéra proběhla 17.6. 2009. 17.6. 2009 proběhla také akce 6.G pod názvem *Máme rádi banány z Aljašky*.

Ve školním roce 2008/2009 pokračoval ve své činnosti kroužek sborového zpívání, do něhož se zapojili někteří studenti a studentky 2.G, 3.G, 4. G, 6.G. Sboreček vystoupil v prosinci 2008 na vánoční akademii, která se uskutečnila poprvé v Kulturním domě města Dobrušky. Této akce se zúčastnila se svým příspěvkem většina tříd gymnázia.

Gymnázium poskytovalo žákům i volnočasové aktivity, které zajišťovali učitelé. V rámci školního sportovního klubu pracoval kroužek basketbalu (pod vedením J.Dyntara), kroužek odbíjené (pod vedením L. Hubáčkové a J. Dyntara) a dva taneční kroužky (pod vedením M.Odla). Proběhla již tradiční školní basketbalová liga, školní kola ve florbalu a v sálové kopané (M. Odl, J. Dyntar). Sportovní klání tříd, která se konala během velkých přestávek i po vyučování, se stala středem zájmu i ostatních studentů – diváků. Gymnazisté se také podíleli na spolupráci s družební školou z Holandska (L. Hubáčková) a Polska (L. Hubáčková). Pod vedením D. Hulcové pokračovali žáci v úpravách parku, který obklopuje školu, v rámci projektu „Park pro všechny“. Ve spolupráci s Českým červeným křížem v Rychnově nad Kněžnou loni vyškolení zdravotníci pomáhali během školního roku při okresních soutěžích, při ukázkách základů první pomoci na základních školách v okrese a „Dni bez aut“ v Kostelci n. Orlicí.(zajistila A. Grimová). Žáci se úspěšně pod vedením učitelů zúčastňovali olympiád, dalších vědomostních i korespondenčních soutěží, sportovních soutěží a dosahovali v nich výborných výsledků. Studenti ze 6. G začali v tomto školním roce vydávat školní časopis v tištěné podobě. Také pokračovala činnost kroužku sborového zpěvu, který diriguje studentka Bára Lepšová. V rámci kariérového poradenství třetí ročníky společně navštívily Úřad práce v Rychnově nad Kněžnou a závěrečné ročníky besedovaly s pracovníky z téhož úřadu. Vybraní studenti se také zapojili do charitativní akce „Srdíčkový den“. Žáci ve volném čase využívali k prohlubování svých znalostí výpočetní techniku a internet.

V rámci prevence sociálně patologických jevů absolvovala prima již tradičně besedy ve spolupráci se společností Procter & Gamble ve výchovně vzdělávacím programu „Čas proměn“ a v první ročníky program „S tebou o Tobě“. Pro třídu 1. A a 1.G byl uspořádán seznamovací kurz, pro 5. G adaptační kurz. Studenti tříd 3.G, 4.G, 1.A a 2.A zhlédli dramaturgii románu Radka Johna Memento, celé nižší gymnázium komponovaný pořad „Na rovinu“.

Během školního roku 2008 – 2009 nebyly řešeny případy záškoláctví ani žádné další závažné sociálně patologické jevy (šikana, držení drog, atd.).

V roce 2008 škola podala a obdržela grant z dotačního programu PRK Královéhradeckého kraje s názvem „Mezinárodní spolupráce škol“ mezi školami v Dobrušce a polském Plocku. Dobrušskými partnery v tomto projektu jsou ZŠ Fr. Kupky Dobruška, ZŠ Dobruška Opočenská ul., MŠ J.A.Komenského Dobruška a SPŠ Dobruška. Partnerem našeho gymnázia je Gimnazium Nr. 8 im. Aleksandra Macieszy, Plock. V rámci tohoto projektu došlo k několika vzájemným výměnám skupin pedagogů. Žáci z polských škol navštívili Dobrušku již v minulém školním roce od 12. 5. 2008 do 16. 5. 2008. Žáci dobrušských škol navštívili Plock v tomto školním roce. V týdnu od 4. do 7. května 2009 vycestovala skupina dívek z 3. a 4. třídy nižšího gymnázia na návštěvu v naší družební škole v polském Plocku. Děvčata si prohlédla moderní budovu gymnázia, sehrála přátelské utkání v odbíjené a po prohlídce historické části města Plock se zúčastnila posezení se stejně starými polskými dětmi. Následující den strávily dívky procházkou ve starobylé Toruni, rodišti Mikuláše Koperníka. I přes nepřízeň počasí se výjezd do zahraničí určitě zdařil, škola má nové kontakty i přátele.

V červenci tohoto roku obdržela škola společně se Střední průmyslovou školou elektrotechniky a informačních technologií Dobruška grant na projekt „Inovační formy výuky s podporou ICT“ v rámci operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost. Vlastní realizace celého projektu bude probíhat v letech 2010 a 2011.

Střední průmyslová škola elektrotechniky a informačních technologií

Střední průmyslová škola elektrotechniky a informačních technologií je jednou z nejdůležitějších středních škol v Dobrušce. V současné době se zde studují tři obory: elektrotechnika, slaboproudá elektrotechnika a informační technologie – aplikace osobních počítačů.

Ve škole došlo v průběhu roku 2009, resp. na konci školního roku 2008/2009 ke změně na funkci ředitele. Dosavadní ředitel Ing. Václav Cohorna ze zdravotních důvodů odešel a na jeho místo byl jmenován jako zastupující ředitel Ing. Zdeněk Sokol. Při škole pracuje školská rada, jejíž předsedkyní je Zdena Světlíková. Škola má dvanáct tříd s 315 žáky a 23 učiteli.

K maturitním zkouškám se přihlásilo celkem 51 žáků, z toho jeden nebyl k maturitě připuštěn a čtyři neprospěli. Sedm žáků složilo maturitní zkoušku s vyznamenáním.

Škola má smlouvu o dlouhodobé spolupráci se školou obdobného zaměření v polském Plocku. Obsahem spolupráce je zejména vzájemné poznávání studentů z Polské a České republiky, výměna informací o školách, městech, historii a kultuře obou národů za účelem porozumění ekonomických, kulturních a sociálních aspektů prostředí, ve kterém pracují obě instituce, podpora výměny zkušeností ve vzdělávacích procesech, sdílení metod výuky, spolupráce při naplňování vzdělávacích programů EU a využívání jejich fondů a organizování společných sportovních akcí, soutěží, studentských výměn a dalších volnočasových aktivit.

Dvakrát ročně pořádá škola dny otevřených dveří, kterých se zúčastnilo 515 osob, účastní se školských výstav a spolupracuje s firmou ABB Trutnov. Dále se uskutečnilo 10 odborných exkurzí za účasti 305 žáků v rámci učebních dokumentů zaměřené na aktuální vývoj v oblasti elektrotechniky a informačních technologií, dále na jazykovou přípravu a poznávání života národů v EU a environmentální výchovu.

V mimoškolních aktivitách proběhly sportovní akce pořádané Školským sportovním klubem (9 akcí, účast 56 žáků), společenské akce pořádané ve spolupráci se SRPŠ (Ples školy, účast 641 osob), účast na kulturních akcích jako jsou divadelní a filmová představení (6 akcí, účast 656 žáků). Při škole také pracoval kroužek digitální fotografie a filmu

Střední škola – Podorlické vzdělávací centrum

Zřizovatelem školy je „Podorlické sdružení zaměstnavatelů“, což je dobrovolné občanské sdružení zaměstnavatelů regionu Podorlicka a jeho okolí, které vzniklo za účelem dosažení společného cíle: k zajištění přípravy dostatečného množství kvalifikovaných pracovních sil pro své potřeby a k dalšímu rozvoji.

Současný stav nabídky volných pracovních sil a oborové struktury vycházejících absolventů středních škol podorlického regionu je z hlediska potřeb a plánovaného rozvoje zejména pro strojírenské organizace nevyhovující a dle průzkumu pro další období naprosto nedostačující. Podorlický region, který mimo jiné zahrnuje tři města s přenesenou působností (Dobruška, Kostelec nad Orlicí a Rychnov nad Kněžnou) s celkovým počtem 78 tis. obyvatel nemá zajištěný žádný zdroj kvalifikovaných pracovních sil ve strojírenských oborech a to i přes prokazatelnou potřebu vyjádřenou 61 hlavními zaměstnavateli regionu v roce 1999 při zjištění prognózy potřeby zaměstnanců do roku 2010, kterou provedl Školský úřad ve spolupráci s Úřadem práce RK. Z této prognózy jednoznačně vyplynula pro období 2000-2010 prioritní potřeba strojírenských oborů - 44% (na druhém místě obory stavební - 9% atd.). K pokrytí této potřeby pro celý region bylo určeno SOU strojírenské v Dobrušce. Tato škola alespoň částečně uspokojovala potřeby strojírenských organizací s ročním počtem zhruba 50 vycházejících absolventů, kteří nacházejí uplatnění v organizacích regionu. Po sloučení této školy se střední školou v Novém Městě nad Metují však neotevřela žádný strojírenský obor.

PoSZ hodnotí tuto skutečnost jako nepříznivou pro budoucí rozvoj organizací sdružení i celého regionu. Dovoz pracovních sil ze zahraničí neřeší problém kvalifikované obsluhy moderních technologií ani nevede ke snižování nezaměstnanosti regionu. Výrobní organizace mají především zájem o kvalifikované zaměstnance z regionu Podorlicka a jeho okolí.

PoSZ řeší tento problém vytvořením vlastního zařízení pro zajištění svých potřeb kvalifikovanými zaměstnanci a to formou praktické i teoretické přípravy v požadovaných učebních a studijních oborech se zapracovanými požadavky organizací do rámcových vzdělávacích plánů, rekvalifikací, kurzů a školení včetně zajišťování oblasti celoživotního vzdělávání.

Škola je řádným členem Sdružení soukromých škol Čech, Moravy a Slezska. Má 19 tříd, 450 žáků, 32 kmenových zaměstnanců a 21 zaměstnanců externích. Jedná se o soukromou školu, ale školné u žádných technických oborů nevybírám – naopak u tříletých učebních oborů dává žákům kapesné. Školné uplatňuje pouze u tzv. nástavbového studia – tj. pouze pro vyučené, kteří si formou dvouletého denního studia nebo tříletého dálkového studia dodělávají maturitu.

Na slavnostním vyřazení absolventů, které proběhlo v kině 70 za účasti starosty města, bylo předáno nejen vysvědčení o řádné maturitní zkoušce, ale i certifikát europass. Absolventi oboru Podnikání jsou nyní vybaveni dokladem o vzdělání pro pohyb po celé EU. Základem jejich vzdělání zůstává odbornost, se kterou přišli na školu, a doplnili si své možnosti samostatné podnikatelské činnosti maturitní zkouškou, ale rozšířili tak své možnosti při vyhledávání místa na trhu práce.

Významně školu podpořilo město Dobruška, které ji dlouhodobou výpůjčkou na 10 let poskytlo pro její další rozvoj výukový areál Pulice č. 105. Jedná se o dvoupodlažní školní budovu, která byla po povodni v roce 1998 zrekonstruována. V každém podlaží je sociální zařízení pro dívky, chlapce a zaměstnance. V přízemí jsou sprchové boxy. Pomocné a výukové prostory obsahují sborovnu učitelů, kabinet, čtyři učebny, tělocvičnu a venkovní sportovní areál. Prostorné schodiště a chodby splňují hygienické a bezpečnostní požadavky.

Škola tak mohla zažádat o rozšíření celkové kapacity počtu žáků o počet schválený hygienou a od 1.9.2009 zahájit výuku i v tomto areálu. Ministerstvo školství žádosti vyhovělo a tak bude moci od příštího školního roku škola navýšit celkový počet žáků až na 550.

Základní umělecká škola

Ve školním roce 2008-2009 pracovalo ve škole celkem 21 pedagogických pracovníků, z toho 15 žen. Školu navštěvovalo celkem 373 žáků.

Hudební obor vystupoval ve spolupráci s ostatními kulturními subjekty v Dobrušce. Uspořádal 12 koncertů v sále školy a 25 veřejných koncertů – třídních přehrávek jednotlivých nástrojů, vánoční koncerty, výchovné koncerty (knihovna, výstavy, maturity). Nejúspěšnější koncert proběhl v kostele Sv. Martina ve Zdi v Praze 28. 11. 2008, kterého se účastnili žáci sólového zpěvu, sboru, flétny, houslí, akordeonu, kytary, saxofonu. Ukázkou vysílala dobrušská kabelová televize. Na slavnostní předávání maturitních vysvědčení v květnu 2009 zahrálo smyčcové kvarteto a na dalším zazněly skladby na klávesové nástroje.

Na letošní školní rok 2008/2009 vyhlásilo Ministerstvo školství Národní soutěž základních uměleckých škol ve hře na dechové a bicí nástroje a v sólovém a komorním zpěvu a v tanečním oboru. ZUŠ Dobruška vyslala po absolvování školních kol nejlepší žáky v hudebním oboru do kol okresních. Školu reprezentovali tito žáci: Adéla Pohlová – zobcová flétna; Marie Obršálová, Pavlína Hejzlarová – příčná flétna – od p.uč. Mgr.Štěpánky Holancové; Vladislav Jiroud, František Šnábl – bicí – od pana učitele Luboše Votroubka; Nela Klimešová, Klára Michlová, Josef Tužil, Jiří Tužil, Martina Drašnerová, Kateřina Königová, Lucie Štěpánová, Kristýna Stejskalová, Lenka Vykoukalová – zpěv – od paní učitelky Šárky Potůčkové.

Okresní kolo ve hře na dechové nástroje se konalo 4.2. v ZUŠ Týniště nad Orlicí a naši žáci získali toto umístění:

Marie Obršálová – 1.místo s postupem do krajského kola,
Pavčina Hejzlarová – 1.místo, Adéla Pohlová – 3.místo.

Okresní kolo ve hře na bicí proběhlo 6.2. opět v Týništi nad Orlicí a zúčastnili se jí 2 naši žáci, kteří přivezli tato ocenění: Vladislav Jiroud – 1.místo s postupem do krajského kola, František Šnábl.

Školní kolo tanečního oboru naší ZUŠ se uskutečnilo 27. ledna 2009 v Kulturním domě města Dobrušky jako veřejné vystoupení a pro dobrušské žáky bylo zároveň generální zkouškou na kolo okresní konané 4. února 2009 v Opočně.

V opočenském Kodymově národním domě se žáci dobrušské ZUŠ setkali s dětmi z Rychnova nad Kněžnou, Kostelce nad Orlicí, Týniště a místního Opočna. Zúčastněných devatenáct choreografií zmíněných kolektivů, rozdělených do pěti věkových kategorií, hodnotila tříčlenná odborná porota, která měla vybrat pět přímých postupů do kola krajského. Pro dobrušské žáky bylo rozhodnutí radostné. Spolu s dvěma choreografiemi paní učitelky Lenky Beránkové z Rychnova nad Kněžnou postoupili od nás ze ZUŠ Dobruška do krajského kola:

Neplechý (II. kategorie - přímý postup),

Hlasy z vln a moří (III. kategorie - přímý postup),

Program rutina (V. kategorie – návrh) připravovaný pod vedením paní uč. Petry Felcmanové ,

Na svět jsme přišli nazí (V. kategorie - přímý postup),

taneční duet v podání Dominiky Dragůňové a Michaely Drobné,

V prostoru a čase (V. kategorie - přímý postup) od paní uč. Kateřiny Talavaškové .

Okresní kolo pěvecké soutěže se konalo 5. února 2009 u nás v ZUŠ v Dobrušce. Soutěže se účastnilo pět základních uměleckých škol z celého rychnovského okresu (Týniště nad Orlicí, Kostelec nad Orlicí, Rychnov nad Kněžnou, Opočno, Dobruška) a o umístění bojovalo celkem 41 zpěváků. Soutěž měla vysokou úroveň a soutěžící odvedli velmi pěkné výkony. Pochvala patří i všem vynikajícím korepetitorům a pedagogům zpěvu za náročnou přípravu všech dětí. Žáci dobrušské ZUŠ se umístili takto:

Josef Tužil a Martina Drašnerová si vyzpívali 1.místo s postupem do krajského kola, Kristýna Stejskalová 1.místo, Nela Klimešová, Kateřina Königová a Lucie Štěpánová 2.místo, Lenka Vykoukalová 3.místo a Klára Michlová a Jiří Tužil čestné uznání.

Krajské kolo v sólovém zpěvu se konalo 4. března v Hradci Králové v ZUŠ Habrmanova. Zde se žáci paní učitelky Šárky Potůčkové předvedli v tom nejlepším světle a odvezli si dvě 1.místa - Martina Drašnerová a Josef Tužil.

V dalších kolech soutěží získala třetí místo v krajském kole celostátní soutěže MŠMT dechových nástrojů žákyně Mgr.Štěpánky Holancové - Marie Obršálová v příčné flétně. Výborné bylo i vystoupení školní kapely ZUŠ Band, kterou úspěšně vede Štěpánka Holanová s panem učitelem Vladimírem Tošovským.

Další učitel z dechového oddělení, Luboš Votroubek, se s žákem hrajícím na bicí nástroje Vladislavem Jiroudem dostal na třetí místo v krajském kole stejné soutěže MŠMT v Jičíně.

Taneční obor v tomto školním roce soutěžil pod vedením paní učitelky Petry Felcmanové a Kateřiny Talavaškové. Jejich žáci se suverénně protancovali do krajského kola v Jaroměři, kde předvedli pět choreografií. Na regionální přehlídce v Červeném Kostelci získali dvě ocenění a s jednou choreografií postoupili do celostátní přehlídky scénického tance v Kutné Hoře. Bc. Kateřina Talavašková získala navíc se souborem TS Piškot ZUŠ Dobruška za choreografii „V prostoru a čase“ diplom na krajské přehlídce scénického tance pro dospělé v Ústí nad Orlicí.

Děni v dětském scénickém tanci každoročně vrcholí Celostátní přehlídkou dětských skupin scénického tance v Kutné Hoře. Do letošního 26. ročníku byla vybrána z královehradeckého kraje společně s jaromeřským Flashem při TJ Sokol (V sousedství Hadonoše na 867 čtverečných stupních) a souborem ze ZUŠ v Červeném Kostelci (Kluci počkejte!) choreografie Neplechy ze ZUŠ Dobruška. Z počtu zhruba 300 choreografií, prezentovaných v průběhu jara v jedenácti krajských postupových přehlídkách, bylo odbornými porotami vybráno celkem 26 choreografií z celé ČR. O to větší radost, že mezi oceněné pozváním do Kutné Hory patřili žáci z Dobrušky.

Jako z každé přehlídky si žáci přivezli nejen spoustu nových zkušeností, nevšedních zážitků a uměleckých dojmů. Měli též příležitost poznat krásu a tajuplnost staré části města, zatančit si v místním, krásném Tylově divadle, setkat se s lidmi a osobnostmi, které ve scénickém tanci mají nejen v naší republice své jméno.

Přes hlavní prázdniny byly ve škole vymalovány chodby a kolektivní třídy. V učebně výtvarné výchovy přibyl stropní projektor s PC. Z hygienických důvodů (zvýšený hluk) byl strop polepen speciálním materiálem, který odhlučnil učebnu k výuce bicích nástrojů a zkouškám kapely.

Dům dětí a mládeže

Dlouhodobě je mezi dětmi a mládeží největší zájem o pravidelnou zájmovou činnost (využití volného času v odpoledních hodinách) a o program, který je připravován na dvoudenní podzimní a velikonoční prázdniny. Stále oblíbenější jsou tvořivé akce o prvním prázdninovém týdnu pro děti, které zůstávají ve městě a neodjely na letní tábor či dovolenou. Stále přetrvává zájem o letní tábor, který se pořádá pro mladší děti od 1. do 5. třídy na táborové základně v Mělčanech.

U dospělých návštěvníků si získal oblibu Klub patchwork a šachový kroužek, počítačové kurzy a jednorázové kurzy (pletení z pedigu, kukuřičného šustí, korálková bižuterie a různé textilní a výtvarné techniky). Svým klientům se DDM snaží připravit co nejširší nabídku činností, která by je zaujala anebo prohloubila jejich dosavadní znalosti.

Pravidelná zájmová činnost probíhala u většiny kroužků v budově DDM. Pouze jeden rybářský kroužek pro děti z Opočna a okolí se scházel na teoretickou přípravu v ZŠ Opočno. Nácvik lovení ryb probíhal převážně na rybníku v Přepychách.

V pravidelné zájmové činnosti pracovalo ve 42 kroužcích 379 účastníků (původně přihlášených 388, největší úbytek proti přihlášeným nastal v kroužku Cvičení rodičů a dětí).

Zájmová činnost nepravidelná zahrnuje akce vzdělávacího a kulturního charakteru pro děti a dospělé. Probíhá o sobotách, nedělích nebo prázdninách. Nabídka na tyto akce je realizována prostřednictvím letáčků, regionálního tisku a Dobrušského zpravodaje. Těchto akcí bylo uspořádáno 61 a zúčastnilo se jich celkem 2963 účastníků. Pokles počtu účastníků nepravidelné zájmové činnosti oproti roku 2007/2008 byl způsoben špatným počasím při Pohádkovém lese a také se nekonala interaktivní výstava domácího zvířectva, ryb a exotického ptactva (vzhledem k vysoké náročnosti je tato výstava vždy za 2 roky).

Na období letních prázdnin připravil DDM všestranně zaměřený tábor pro mladší děti na táborové základně v Mělčanech a tábor zaměřený na moderní tanec na chatě Luna v Orlickém Záhoří. Tábor v Mělčanech se konal od 3. do 7. srpna a zúčastnilo se jej 41 dětí, druhé běhu od 10. do 14. srpna se zúčastnilo 42 dětí. Po oba týdny se o děti, jejich program a stravování starali dva programoví vedoucí, dvě instruktorky, jeden instruktor, tři pracovníci k zajištění zásobování a stravování a hlavní vedoucí. Jednalo se o klasický stanový tábor s táborovou kuchyní pro mladší školáky od 1. do 5. třídy se všestrannými zájmy. V táborové hře Putování vesmírem děti navštívily jednotlivé planety, kde musely splnit různé úkoly. Volný čas doplnily míčové hry, fotbal, korálkové náramky na paměťovém drátku, hraní karet, drhání indiánských náramků, bubnování. Hlavní vedoucí byla Jaroslava Šafářová.

Taneční tábor na Bedřichovce v Orlickém Záhoří proběhl od 22. do 29. srpna za účasti 35 děvčat. Tábor byl zaměřen na moderní tanec, hry, soutěže s celotáborovou hrou. Účastníci byli ubytováni na chatě Luna, stravování bylo na chatě Bedřichovka cca 100 m od chaty Luna. Věk účastníků od 8 do 18 let. Hlavní vedoucí Daniela Smolová, programové vedoucí Jana Valterová, Gabriela Svědíková, zdravotnice Markéta Řepová. Organizační přípravu a dopravu materiálu zajistila Jaroslava Šafářová.

DDM používal za výhodných podmínek táborovou základnu organizace Pionýr v Mělčanech pro Pohádkový les a o letních prázdninách zde byl tábor pro nejmladší školáky.

DDM spolupracuje s Kulturním domem v Dobrušce při pořádání již tradiční taneční soutěže Dobrušské sluníčko a šachového turnaje. Žáci zájmových kroužků se účastní různých regionálních soutěží, přehlídek a výstav. Někteří získávají diplomy a různá ocenění, jiní zkušenosti a motivaci k další práci.

Taneční kroužky obsadily 1.- 2. místa v regionálních tanečních soutěžích. Šachový kroužek DDM Dobruška reprezentoval v regionálních soutěžích především Jakub Ulman.

Patchwork Klub se svými výrobky zúčastnil mezinárodní výstavy Bohemia Patchwork v Praze v dubnu 2009.

7. Církev

Církev římskokatolická

O víkendu 10. a 11. ledna 2009 se uskutečnila již poosmé Tříkrálová sbírka, která se na Dobrušsku organizuje od roku 2002. Pořadatelem této celostátní sbírky je Charita ČR. Sběrka oživila dávnou tradici koledování na Tři krále a stala se neodmyslitelnou součástí života v tomto regionu. P. Peter Bortel v 9 hodin v kostele sv. Václava koledníkům i vedoucím skupinek požehnal. Koledníci koledovali s radostí a lidé je s radostí obdarovávali příspěvky i sladkostmi. Guláš otce Vincenta k obědu byl jako vždy skvělý. V odpoledních hodinách jsme se rozcházel s hřejivým pocitem domů. Sešli jsme se ještě v neděli v 17 hodin na náměstí a ukončili jsme sbírku jejím zhodnocením a Vánoce v Dobrušce zpíváním koled a zhasnutím stromu.

Výtěžek sbírky má každoročně stoupající tendenci, což je určitě dobré, nicméně daleko cennější je fakt, že se kolem ní "točí" čím dále víc lidí ochotných pracovat celý víkend na pomoc druhým, bez nároku na vlastní slávu a popularitu. Na výsledku sbírky v roce 2009 se podílelo přes 250 osob. Všechny spojoval po celou dobu dobrý pocit ze společné práce, která pomůže druhým, a naplnil je radostí ze společně dobře vykonaného díla. Na Dobrušsku a Opočensku koledovalo 62 skupinek (3 králové a jeden vedoucí s charitní pokladničkou) a celkově se posbíralo 320 tisíc Kč. Při první sbírce v roce 2002 to bylo 129 tisíc Kč.

Farní Mateřské centrum Hlásek, o. s. se postaralo o příjemné chvíle u dvou loutkových divadelních představení v podání sdružení Maminy z Jaroměře. První, nazvané „Černá a bílá Fróna“, se konalo 23. ledna a bylo stejně nápadité a napínavé jako „Žabí princ“ v prosinci. Kromě dvou maminek, které jsou jedinými členkami souboru, si tentokrát připravily krátké vystoupení také jejich děti spolu s kamarády a předvedly, že Maminám vyrůstají talentovaní následovníci.

„Gruzie - malá země s velkým srdcem“ byl název cestopisné přednášky prezentované za doprovodu promítání diapozitivů P. Janem Linhartem dne 25. ledna. Zajímavé záběry a velmi poutavý přednes potěšily všechny přítomné ve zcela zaplněném sále odboru dopravy v Dobrušce.

Oblíbenou tradiční akcí dětí bývá každoročně karneval. Ten letošní se konal 15. února a programem provázeli kamarádi z pařezové chaloupky, Křemílek s Vochomůrkou (v podání Kateřiny Voglové a Marie Obršálové). V tělocvičně ZŠ Fr. Kupky se to hemžilo rozmanitými

maskami, chvílemi soutěžícími, chvílemi jen tak rejdicími. Pohádka o tom, jak Křemílek s Vochoomůrkou vezli na sáňkách vejce dopadla naštěstí dobře, a stejně tak celý karneval.

Misijní koláč je zase oblíbenou akcí maminek, zejména pak ochutnávání upečených koláčků. Společné pečení proběhlo v domácnosti jedné z maminek v sobotu 21.3. a k pečení i ochutnávání se připojilo také několik dospívajících šikovných dcer. V provoněné kuchyni chutnal všem také společný oběd a vůbec tam bylo příjemně. Večer se na faře koláčky balily do sáčků a připravily se k nedělnímu prodeji, jehož výtěžek putoval opět na konto Papežských misijních děl.

Jako každý rok i letos se v dubnu a v říjnu ve škole Fr. Kupky konaly humanitární sbírky. Na akci farníků pořádanou Charitou si zvyklo značné množství obyvatel Dobrušky i okolí a přinášejí stále větší množství oblečení, obuvi, lůžkovin, hraček atd., mnohdy již roztríděných na dámské, pánské či dětské oděvy a vzorně naskládané v krabicích nebo pytlích. Po poledni odváží napěchované nákladní auto sesbírané věci do charitního skladu v Broumově, odkud se podle potřeby přerozdělují.

Kostel svatého Václava v tomto roce vytvořil atmosféru pro dva koncerty. V neděli 28. června od 15 hodin se v rámci hudební neděle uskutečnilo v zahradě u kostela vystoupení Žesťového kvintetu z Pražského hradu. Předvánočním koncertem, konaným 19. prosince, byla Česká mše vánoční Jana Jakuba Ryby nazvaná „Hej, mistře“. Koncerty jsou hojně navštěvovanými akcemi.

Pohádkový les byl jako obvykle dárkem ke Dni dětí. Od farní chalupy v Mastech v neděli 7. června vycházely děti do lesa s lístkem k zaznamenání splněných úkolů a s vyplněným se vracely zcela spokojeny. Závěrečný táborák nechyběl ani tentokrát.

Po prázdninách se farnost zapojila do pořádání konference nazvané „Vlastenectví, církev a společnost v proměnách 19. a 20. století“. Konala se 15. září 2009. Uspořádaná byla u příležitosti dvoustého výročí narození vlasteneckého kněze a regionálního historika Josefa Mnohoslava Roštlapila pod záštitou hejtmana Královéhradeckého kraje Bc. Lubomíra France a biskupa královéhradeckého Mons. Dominika Duky OP. Devět přednášejících předneslo referáty k tématu z oblasti historie, náboženství, politiky, kronikářství a literatury.

Kalendářní rok ukončují akce vánoční. Kromě již zmíněné „České mše svaté“ vystupují v rámci festivalu „Vánoce v Dobrušce“ každoročně děti z farnosti s divadelním představením. Letos se ševci Bonifácovi zdál sen o jeho nehezkém chování, které pak naštěstí po probuzení uvedl na správnou míru. Kromě kostela sv. Václava vystoupily děti z Konipásku s divadlem „Bonifác“ také u řeholních sester v Rokoli, v Pečovatelském domě v Dobrušce a v Domově důchodců v Opočně.

Církev bratrská

Vedle společenství, které se schází při pravidelných nedělních bohoslužbách, se v Domečku na rozcestí (Křesťanské centrum Církve bratrské v ul. Zd. Nejedlého) během minulého roku scházel klub A Rocha (každé úterý), maminky s dětmi (1x za 14 dní ve čtvrtek), skupinka biblického studia (každý čtvrtek), EXITclub (1x za 14 dní v pátek), EXITstream (1x za 14 dní v pátek) a v pátek se také ještě scházel dětský klub Žárovka. Pravidelně se v Domečku scházel i klub mládeže K2 (každou sobotu).

Na jaře minulého roku se v dobrušském společenství obměnilo místní staršovstvo, které je nyní čtyřčlenné.

Na pravidelných modlitebních setkáních se společenství Církve bratrské schází jednou za čtrnáct dní s dobrušským společenstvím jednoty bratrské. Podporuje i její volnočasový klub Vješák.

V září 2009 to už byly 3 roky, co se začala vysílat první série EXITu 316 a kdy vznikl EXITclub. Během minulého roku byl kromě pravidelných setkání s EXITclubem zorganizován jeden víkendový pobyt na téma Duchovní boj a o letních prázdninách společný

tábor. Pak ještě následovala akce nazvaná PIZZAparty. Vzhledem k tomu, že se EXITclub začal stávat „druhou mládeží“ a na setkání klubu už pomalu chodili pouze děti členů sboru, tak se vedení EXITclubu rozhodlo, že od září bude dělat pouze větší akce, na které spíš přijdou mladí lidé i z města. V roce 2009 ukončil svoji činnost EXITstream, který v podstatě jen dubloval práci EXITclubu.

Jednota bratrská

V roce 2009 pokračoval sbor v pořádání Kaváren, které probíhaly jednou měsíčně, vždy v sobotu ve velkém sále Studijního střediska UK. Kromě velkého výběru různých druhů kávy, čaje a výborných zákusků si mohli návštěvníci vychutnat i skvělý program, který byl na každý měsíc připraven. Témata byla tento rok: Cestomanie - Novosibirsk, Drogy, volba každého z nás, Cestomanie – Moskva, Velikonoce, Cestomanie – Tunisko, Evoluční teorie v krizi, Novosibirsk 2., Pohádkové Vánoce. Na tyto Kavárny mohli přijít návštěvníci i se svými ratolestmi, protože po celou dobu programu byla zajištěna služba hlídání dětí.

O prázdninách proběhl za účasti dětí ze sboru i jejich nevěřících přátel dětský tábor ve Vranici u Toulouvcových maštálí u Litomyšle. Celotáborová hra byla tentokrát na téma Expedice na záchranu planety Země. Rovněž sborové dovolené, která se konala v Horní Sytové nedaleko Semil, se zúčastnilo kromě členů sboru i několik rodin našich přátel. Během školního roku byly uspořádány pro děti a mládež různé společné akce, jako například bowling, squash, kriket a další.

Dále probíhala rozmanitá pravidelná činnost sboru. Jednou z nich byla nedělní shromáždění, většinou ve velkém sále Studijního střediska UK v Dobrušce. Jeho náplní bylo poznávání Boha prostřednictvím Božího slova, společné zpívání písniček za doprovodu hudební skupiny, modlitby a vzájemné poznávání se.

Rodinné centrum pro rodiče s dětmi Sedmikráska, bylo otevřené veřejnosti 3x týdně v Křesťanském Centru na Náměstí F. L. Věka. Tam si mohly mnohé maminky navzájem pohovořit, vyměňovat si zkušenosti a zároveň se jejich děti naučily spoustu básniček, zabavily se různými výtvarnými činnostmi, naučily se základy angličtiny a také si vždy společně sluply malou svačinku. Další z pravidelných aktivit byl Klubáč Young pro děti druhého stupně základní školy a Klubáč pro ty starší. Jejich náplní byly různé deskové hry, soutěže, společné sledování filmů, rozhovory, různé společné akce a hlavně prohlubování vzájemných vztahů v prostředí, které je prevencí proti vulgaritě, násilí, kouření a alkoholu.

V druhé polovině roku se také začal rodit nový projekt nazvaný Volnočasový klub pro mladé Vješák. Ten začal vznikat úpravami pronajatých prostor v již zmiňovaném a již hojně využívaném Studijním středisku UK v Dobrušce. Malovalo se, pokládaly se nové koberce, vyrábělo se podium pro čajovnu, nakupovalo se vybavení a celkově se zvelebovalo, aby od roku 2010 tento prostor mohl začít sloužit pro dorost a mládež našeho města.

*

Ve městě působí ještě *Církev adventistů sedmého dne* a *Československá církev husitská*, které se scházejí na pravidelných bohoslužbách v Husově sboru. ČsCH uspořádala přehlídku netradičních kulturních forem pod názvem Tři soboty.

8. Spolky a spolkový život

Hasiči

Jedněmi z neaktivnějších spolků ve městě i sloučených obcích jsou sbory dobrovolných hasičů. Nejinak tomu bylo i v roce 2009.

V prostorách historické radnice města Dobrušky se dne 15. dubna 2009 od 15 hodin konal slavnostní akt. Na pozvání starosty města Dobrušky Petra Tojnara zde velitelé jednotek sborů dobrovolných hasičů městských částí Běstvíny, Domašín, Chábory, Křovice, Mělčany,

Pulice a Spáleníště převzali nové zásahové hasičské komplety zn. Bushfire. Tyto ochranné oděvy hasičům pořídilo Ministerstvo vnitra prostřednictvím GŘ Hasičského záchranného sboru ČR a měly by přispět k celkovému zlepšení základního vybavení těchto jednotek. Předávacího ceremoniálu se rovněž zúčastnil i velitel Požární stanice HZS Dobruška npor. Josef Málek a pracovník městského úřadu pro krizové řízení Jaroslav Bořek.

Po slavnostním přivítání přítomných vyzdvihl starosta města celospolečenský význam jednotek sboru dobrovolných hasičů obcí a měst v rámci České republiky. Uvedl, že v jednotkách sborů dobrovolných hasičů obcí je v současnosti více než 70 000 hasičů, kteří s těmi profesionálními úzce spolupracují a bez jejich přispění by nemohla ČR garantovat občanům takovou míru bezpečnosti vůči mimořádným událostem, jaké se těší v současné době. V této souvislosti dále uvedl, že jen v roce 2008 zasahovaly jednotky sborů dobrovolných hasičů obcí u 32 507 mimořádných událostí, likvidovaly 13 609 požárů, zasahovaly u 3 054 dopravních nehod a pomáhaly odstraňovat následky 3 737 případů živelných pohrom.

"Právě nedocenitelné role dobrovolných jednotek požární ochrany si jsou Ministerstvo vnitra a Hasičský záchranný sbor ČR vědomy a právě proto zajistily historicky jedinečnou podporu v podobě nového vybavení pro více než 33 000 dobrovolných hasičů jednotek požární ochrany typu JPO V, a to i v těch nejmenších obcích, které nikdy předtím žádnou formu pomoci od státu neobdržely," řekl starosta města.

Dále uvedl, že město Dobruška tuto iniciativu vítá, neboť s 8 zásahovými jednotkami SDH patříme nejen k raritám v rámci okresu, ale možná i kraje. Udržování akceschopnosti našich jednotek sice město stojí nemalé finanční prostředky, ale tyto jsou vynakládány účelně. O tom se sám opakovaně v minulosti přesvědčil.

Z jeho proslovu dále cituji tu pasáž, která připomíná našim spoluobčanům, na co by neměli nikdy zapomínat: "Bylí jste to právě vy, dobrovolní hasiči, kteří jste neváhali i s nasazením vlastních životů chránit životy, zdraví a majetek našich spoluobčanů při ničivých povodních v roce 1998. Jste to právě vy, na které je vždy a za všech okolností plně spolehnoutí. Právě pro tyto vlastnosti si vaší práce velmi vážíme a budeme Vás v rámci možností i nadále podporovat," podtrhl ve svém projevu starosta města Tojnar a následně předal velitelům jednotek jednotlivých městských části vlastní zásahové komplety. Každý se skládá ze zásahových bot, kalhot a ochranné blůzy. Finanční přínos pro celé město činí téměř 310 000 korun a každá jednotka obdržela vybavení pro 5 svých členů.

Velmi aktivní jsou hasiči v Domašíně, kteří pořádají akce pro celou vesnici. Stalo se již tradicí, že si pro sebe a své přátele uspořádali tradiční český masopust. A tak tomu bylo i 14. února. Ochutnat jste tak mohli zabíjačkové lahůdky jako ovar, jitrničky, jelítka, tlačenu, ale i guláš, řízek a pečené kroupy. A že se všichni dobře bavili, o tom nemusíte vůbec pochybovat. A když se někdo ze zúčastněných rozhodl, že dobrovolně přispěje nějakou tou korunkou do hasičské kasičky, nemusí se vůbec bát, že jeho peníze nebudou účelně využity. Dobrovolní hasiči v Domašíně mají totiž jeden velký sen, červenou hasičskou stříkačku Pragu V3S, se kterou by již v tomto roce chtěli vyjízdet ke svým zásahům a pomáhat tak nám všem v možných krizových situacích. V sobotu 9. května se již od ranních hodin nedalekým Domašínem ozýval zvuk traktorů. To se zdejší dobrovolní hasiči chystali na obnovenou soutěž starých hasičských stříkaček a na svoji velkou premiéru. Představit chtěli nový hasičský vůz Praga V3S. Před polednem tak mohl být za přítomnosti starosty města pana Petra Tojnara a devíti zúčastněných družstev slavnostním nástupem zahájen 7. ročník soutěže staré hasičské techniky.

Její první ročník se konal už v roce 2000. V květnu 2005 po jejím 6. ročníku byla soutěž na plné tři roky přerušena, aby byla obnovena právě onu minulou sobotu. A kdo v ní zvítězil, to není ani tak podstatné (byli to muži a ženy SDH Spáleníště). Důležité je, že se všichni dobře bavili. A to nejen v té oficiální části, kterou tvořil právě hasičský útok

provedeny starými stříkačkami, ale i v té neoficiální, kdy dobrovolní hasiči změřili své síly v hodů pivním sudem, v přetahování hasičskou hadicí či v pití tepláku na čas.

Hlavní hvězdou odpoledne však byla Praga V3S. Speciální hasičský automobil, který si ze starého vraku z roku 1981 předělali samotní domašíňští hasiči, prošel úplnou generální přestavbou. Té věnovali plných 1 500 hodin práce. Vozidlo má původní pouze podvozek a kabinu. Nástavba už je vlastní konstrukce, do které se vejde 3 000 litrů vody, hasičské příslušenství a motorová stříkačka PS12. Dále je vybaveno desetimetrovým žebříkem a po dokončení pak ještě kropicí lištou na předním nárazníku, lanovým navijákem, motorovou pilou, elektrocentrálou, plovoucím čerpadlem a standardním hasičským vybavením. Celá nástavba je oplášťena lakovaným pozinkovaným plechem s výklopnými dvířky k jednotlivým užitečným prostorům. Osádku tvoří dva hasiči. Čím se ale toto vozidlo liší od běžného hasičského vozu je to, že je určeno do nepřístupných a těžko dostupných terénů, proto bude po úplném dokončení zařazeno do integrovaného zásahového systému.

Konec srpna patří již od nepaměti konci prázdnin a přípravám na nový školní rok. Ve školách finišují malíři a přemáhají se uklízečky, rodiče nakupují školní pomůcky. Jenom škola v Domašíně již třetí rok tento předškolní chvat vůbec nezná. Je opuštěná a smutná. Občas ale o sobě dá vědět. Tak tomu bylo právě na konci srpna, kdy při jedné z posledních prázdninových bouřek nevydržely hliníkové šablony na její střeše a větrem se utrhly. Hrozilo, že její podkroví bude nenadálým deštěm zničeno nebo že létající plechy někoho zraní. A kdo pomohl? Zásahová jednotka dobrovolných hasičů. Ti se pomocí své techniky dostali do míst, kde byly plechy utrženy a uvedli tak vše do původního stavu. A tak je zase domašíňská škola v pořádku.

Nebyla to ale poslední akce Sboru dobrovolných hasičů z Domašína. Každý rok totiž v této obci patří přelom srpna a září "Loučení s létem". To se nejen samotní hasiči, ale i jejich rodinní příslušníci, přátelé a kamarádi sejdou k malému neformálnímu posezení, které letos patřilo hlavně dětem. Voněly zde opékané špekáčky a ozýval se dětský smích. Dospělí však plánovali činnost na další měsíce a prohlédli si zásahovou Pragu V3S, dokončenou a v plné kráse. Příjemný podvečer a večer tak skončil konstatováním nás, obyčejných občanů, že i v malých obcích žijí lidé obětaví a připravení pomoci druhým v jejich nesnázích.

22. srpna 2009 se již po šesté sešli hasiči z blízkého okolí na hřišti v Křovicích, aby předvedli své výkony v pohárové soutěži, kterou každoročně pořádá Sbor dobrovolných hasičů Křovice. Soutěž je rozdělena do čtyř kategorií - muži, ženy, starší a mladší žáci.

Celkový počet 23 prezentovaných družstev sliboval pro hasiče i diváky příjemný sportovní zážitek. Děti startovaly ve dvou disciplínách - v požárním útoku a štafetě 4×60 m tak, jak to znají ze hry Plamen. V kategorii dospělých měla družstva již tradičně připraveno na trati překvapení. A to těsně před nástřikovými terči kulisou stěny domu. Hasiči museli vypnout elektrický proud a hlavní uzavěr plynu a zdolat zamčené dveře. Všichni soutěžící, bez rozdílu věku, podali maximální výkon, ale každé sportovní klání má své vítěze i poražené. Mužskou kategorii, po dodatečném souboji s družstvem Semechnic (dvojnásobným vítězem z předešlých ročníků) pro rovnost časů, vyhrálo poprvé v historii soutěže družstvo domácích a zajistilo si tak na rok vlastnictví putovního poháru. Druzí skončili muži ze Semechnic a na třetí příčce nováček soutěže, muži z Bohdašína. Mezi ženami se na prvním místě umístilo družstvo ze Semechnic, druhá skončila Čánka a třetí ženy z Bohdašína. Mezi mladšími žáky kralovaly děti z Provoze, na druhém místě skončily domácí Křovice a třetí Olešnice v O. h. Kategorii starších vyhrálo s naprostým přehledem domácí družstvo z Křovic, které předvedlo nádherný druhý pokus a zlepšilo si svůj osobáček o téměř 4 sekundy. Druhé místo si vybojovali starší žáci z Olešnice v O. h. a s minimálním odstupem za nimi obsadila třetí příčku Solnice.

Obnovení činnosti divadelního souboru F. A. Šubert

Je tomu už hezká řádka desetiletí, kdy se dobrušští ochotníci rozhodli dát svému souboru jméno významného místního rodáka, spisovatele, dramatika a prvního ředitele Národního divadla v Praze - F. A. Šuberta. Za tu dlouhou dobu soubor sehrál bezpočet divadelních představení a vystřídal se v něm mnoho herců a režisérů. Aktivně působil až do odchodu předposledního předsedy spolku pana Vladislava Balcara, skvělého herce, výborného režiséra a nezapomenutelného člověka, kterému divadlo v Dobrušce vděčí za mnoho. Po něm předsednictví převzal pan Josef Veverka, ale kvůli své nemoci se funkci nemohl plně věnovat. I on odešel za svým kamarádem Slávkem, poté se také v naší zemi změnila podmínky pro spolkovou činnost a v důsledku toho vlastně F. A. Šubert zanikl.

V té době již působil v Dobrušce jako občanské sdružení Divadelní soubor Čáp, ale protože v nové hře nemohl "zaměstnat" všechny ochotníky a mnozí z nás již nacvičovali komedii Světáci, nezbývalo, než hledat záštitu jinde. Azyl nám poskytlo kulturní zařízení v Opočně, a tak dobrušští herci svými úspěšnými 32 představeními vlastně šířili slávu města Opočna.

F. A. Šubert v Dobrušce prostě chyběl, a proto se "Světáci" v čele s režisérem Jiřím Holým rozhodli požádat o registraci občanského sdružení, jehož ustavující schůze se uskutečnila 30. září 2009. Sešlo se na ní 38 ochotníků a dva hosté a byly schváleny stanovy sdružení a pětičlenná rada. Předsedkyní souboru se stala paní Věra Štěpánová, místopředsdou pan Jiří Holý, za členy rady byli zvoleni paní Eva Žabokrtská, paní Romana Šotolová a pan Zdeněk Šíma.

Jednání znovuobnoveného souboru se jako hosté zúčastnili starosta města Dobrušky pan Petr Tojnar a vedoucí Kulturních zařízení města Dobrušky paní Vladimíra Svobodová.

9. Sportovní život

Skiboby

Skibobisté dobrušského Skibob Klubu uzavřeli valnou hromadou v restauraci Na bazéně závodní sezonu, která trvala od poloviny prosince roku 2008 téměř do konce března 2009.

Závěrečnou zprávu o činnosti oddílu přednesl předseda klubu Karel Baláček. Trenérsko-metodická komise pracující ve složení Baláček, Flegl od 12. prosince do 20. března připravila celkem 38 tréninkových jednotek a zajistila účast na závodech pořádaných Českým svazem skibobistů. Nominované reprezentanty připravila ke startu na "malém" mistrovství světa a k závodům ve Světovém poháru.

Organizační výbor Skibob Klubu Dobruška v letošní sezoně nezajišťoval mezinárodní akci. Organizoval však 9 domácích závodů včetně Mistrovství České republiky ve slalomu a obřím slalomu. Premiérově uspořádal závody v Olešnici v Orlických horách.

Z pohledu sportovních výsledků se závodníci dobrušského klubu můžou pochlubit ziskem 27 medailí z mistrovství České republiky. Pro porovnání: v minulé sezoně vybojovali 15 cenných kovů, ale kvůli nepřízní počasí se neuskutečnil závod v super-G a odpadla kombinace. Z mistrovství světa žáků, juniorek a veteránů si Dobrušští přivezli plný tučet medailí (vloni 15). V počtu získaných bodů v Českém poháru se obě uplynulé dvě sezony velmi podobaly. V roce 2008 získalo 17 dobrušských jezdců a jezdkyň 1 011 bodů, což představuje průměr na závod 112 bodů. Letos bodoval stejný počet 17 závodníků. Nasbírali 1 341 bodů (průměr na závod 111,75 bodů).

"S potěšením konstatuji, že letošní sezona se obešla bez vážnějších úrazů. Naše závodní družstvo je harmonickým kolektivem se zájmem o skibobový sport. Děkuji všem funkcionářům a organizátorům závodů, bez nichž by Skibob Klub existoval jen stěží. Hybnou pákou jsou technici, rozhodčí, časoměři a další. Ti všichni jsou v podstatě základním

kamenem pro dobré výsledky závodníků. Činnosti dobrovolných činovníků je nutné si vážit," uzavřela úspěšnou sezonu dobrušských skibobistů slova jeho předsedy.

Veřejná lyžařská škola

Ski klub Dobruška zorganizoval a zajistil v uplynulé zimní sezóně již 39. ročník Veřejné lyžařské školy (VLŠ). Celkem bylo přihlášeno 146 dětí ve věku 6 až 17 let. Zájemci o sjezdové lyžování a snowboarding byli rozděleni do tří autobusů: v prvním autobuse v pěti družstvech, tzv. přípravkách, 49 dětí, které s lyžováním začínají, ve druhém autobuse dívky a chlapci, tzv. pokročilí, 48 dětí a v třetím autobuse, dvě družstva dívek a chlapců, 20 dětí a tři družstva snowboardingu, 29 dětí. V tomto roce byly sněhové podmínky poměrně příznivé, v období od 3. ledna do 22. února 2009 se podařilo absolvovat devět zájezdů - kurzů lyžování a snowboardingu. O zdárný a hlavně bezpečný průběh lyžařských zájezdů se staralo 45 vedoucích a 8 pomocných vedoucích, pod taktovkou vedoucího VLŠ Jiřího Sedláčka, vedoucích autobusů Jiřího Sýkory a Vratislava Petra a za odborného přispění metodika VLŠ Ing. Igora Šimona. Vedení družstev snowboardistů se tradičně zhostil Ing. Petr Benedikt. Zvláště významné bylo kvalitní technické zabezpečení, které zajišťoval šestnáctičlenný technický personál pod vedením Karla Černého. Pro potřeby VLŠ se připravoval lyžařský areál v Olešnici - Kutl (uskutečněny 2 zájezdy, které zajistil Miloš Petru) a lyžařský areál na Šerlichu pod Masarykovou chatou (uskutečněno 10 zájezdů, které zajistila skupina vlekařů a pomocníků technické skupiny). Výcviku je přítomen lékař, který je v případě potřeby připraven poskytnout lékařskou pomoc. Velkým kladem letošního ročníku VLŠ je, že kromě několika drobných škrábanců a naražení nedošlo k žádnému vážnějšímu úrazu. Zde patří poděkování MUDr. Herzigovi, MUDr. Gregorovi a MUDr. Komůrkové, ale i rodičům, kteří své děti vybavují ochrannými přilbami. O přepravu VLŠ do lyžařských areálů se starala skupina řidičů dopravce ORLOBUS, a. s.

V sobotu 28. února 2009 se uskutečnil desátý zájezd, a to karneval VLŠ. Tento poslední zájezd byl tradičně maškarní a děti na něm předvedly rodičům, známým a všem příznivcům lyžování, kteří na svah pod Šerlichem dorazili, co se za zimu naučily a jak se dovedou vydovádět na lyžích a snowboardech v připravených maskách. V zamaskování se nedali zahanbit ani dospěláci, takže bylo co obdivovat. Celý karneval komentovala moderátorka Iveta Daňková, jedna z našich vedoucích. Při oceňování vybraných masek se na všechny zúčastněné dokonce pousmálo sluníčko, a tak za hezkého počasí byl ukončen poslední zájezd VLŠ.

Fotbal

V roce 2009 uplynulo přesně sto let od doby, kdy dobrušská městská rada dala svolení k používání tzv. hasičské zahrady jako fotbalového hřiště. Citujeme z publikace 70 let dobrušské kopané z roku 1979 autorů Vladislava Balcara a Josefa Ptáčka: "...ku žádosti tělocvičné jednoty Sokol povoluje této, aby členové spolku t. zv. hasičskou zahradu používati mohli za hřiště ku kopání míče a sice na dny nedělní a sváteční a mimo to každou středu od 7 do 9 hod. večer pokud počasí dovolí". Tolik první konkrétní zmínka o dobrušské kopané ze zasedání městské rady dne 27. 5. 1909.

Obdobnou žádost podal o čtrnáct dní později další spolek: "Nížeapsaní jménem volného sdružení křesťansko sociální mládeže v Dobrušce dovolují si uctivě prositi, by jim slavná městská rada dobrotivě ráčila propůjčiti městskou t. zv. "Hasičskou zahradu", za hřiště ke kopání míče a sice v pondělí a ve čtvrtek od 1/2 8 hodiny večer do 1/2 9 hod. a v neděli od 1/2 5 hod. odpoledne v době jarní, letní a podzimní. Za pořádek a event. způsobenou škodu ručí vlp. Václav Buřil, kaplan z Dobrušky, p. Ant. Maršálek ml., obuvník z Dobrušky č. p. 115, p. Josef Dušánek, krejčí z Dobrušky č. p. 43." Na žádosti jsou dále podepsáni Josef Friml,

hodinařský pomocník, Jan Čuda, krejčí, a Josef Hrnčíř, strojník, zřejmě první funkcionáři a hráči tohoto sportovního kroužku.

Městská rada odpověděla spolku dne 12. 6. 1909: "Vzhledem ku Vaši dne 8. t. m. pod č. 928 podané žádosti sdílíme s Vámi, že městská rada ve schůzi dne 11. t. m. projevila svůj souhlas s tím, abyste používatí mohli t. zv. "Hasičské zahrady" za hřiště ke kopání míče každé pondělí a každý čtvrtek od 7 1/2 do 8 1/2 h. večer, naproti tomu nelze Vám řečenou zahradu použití ve dny nedělní, poněvadž jest jiným spolkům zadána". Tím jiným spolkem byl Sokol, jehož hráči se rekrutovali z mladého cvičičího členstva.

Stoleté oslavy fotbalový oddíl TJ Dobruška původně plánoval na letošní červen, ale kvůli probíhající rekonstrukci kabin na městském stadionu během první poloviny roku byl donucen přesunout je až na září.

Dobrušští fotbalisté si k exhibičnímu utkání pozvali jedenáctku internacionálů pražské Slavie, která přijela v silném složení. Sestavě sešivaných vévodili dva ještě nedávno aktivní hráči, kteří s kopačkami procestovali prakticky celý svět - Ivo Ulich a Rudolf Skácel. Výčet klubů, za něž oba internacionálové, začínající s fotbalem ve východních Čechách, nastupovali, je úctyhodný. Ulich začínal v Novém Městě nad Metují. Po angažmá v Náchodě a Hradci Králové si fotbalové jméno udělal právě ve Slavii a vydal se do světa. Dlouho oblékal dres německé Borussia Mönchengladbach, poté si zahrál v japonském Kobé a po návratu do Evropy zakotvil opět u našich západních sousedů v Drážďanech. Výčet fotbalových štací Rudolfa Skácela je ještě delší - Trutnov, Hradec Králové, Slavia Praha, Olympique Marseille, Panathinaikos Atény, Heart of Midlothian (Skotsko), anglický Southampton a Hertha Berlín. Třetí velkou hvězdou ve slávistickém výběru, který se představil na dobrušském trávníku, byl Peter Herda, člen Klubu ligových kanonýrů se 107 brankami (79 vstřelil za Slavii, 27 za RH Cheb a jeden gól dal v dresu Slovanu Bratislava). Slávistům se v zápase proti A-týmu Dobrušky povedl úvod, brzy vedli 3:0. Až potom se osmělili i domácí hráči. Půl tisícovky diváků v hledišti muselo být spokojeno. Do závěrečného hvizdu rozhodčího Miroslava Martínka z Opočna vidělo tucet pěkných gólů. Pražané zvítězili 8:4. O jejich branky se zasloužili: třikrát Rudolf Skácel s Pavlem Mrázem a jednou Roman Janoušek s Filipem Herdou. Za domácí se hattrickem blýskl Radek Danč, čtvrtý gól přidal Jan Zrzavý.

Start sportovního odpoledne na dobrušském městském stadionu obstaral přátelský duel týmu Dobruška 1991 proti jedenáctce východočeských novinářů a jejich hostů. Domácí výběr trenéra Milana Petříka v roce 1991 vybojoval postup do druhé nejvyšší soutěže v kraji I. A třídy. Ve stoleté historii se to povedlo pouze třikrát - poprvé v roce 1934, podruhé 1991 a napotřetí vloni. Zahajovací zápas stoletých oslav skončil vítězstvím dobrušských barev. Skórovali za ně Martin Lemfeld a Antonín Valášek.

Mezi oběma zápasy mužstev dospělých se publiku představili nejmenší hráči. Spojený tým starší přípravky Opočna a Dobrušky změřil síly se stejně starými hráči z Náchoda. Hosté zvítězili 4:0. Bezprostředně po tomto střetnutí vyběhla na trávník děvčata z tanečního kroužku D-Rush při Domu dětí a mládeže. Svoje umění předvedla ještě jednou během přestávky hlavního zápasu, kdy byly rovněž slosovány vstupenky a odměněno hodnotnými cenami deset šťastlivců.

Před zahajovacím výkopem duelu Dobruška A - Slavia Praha došlo za přítomnosti starosty města Petra Tojnara ke slavnostnímu otevření zrekonstruovaných kabin a odhalení pamětní desky. Z rozhodnutí rady města dobrušský stadion ponese nový název "Městský stadion Václava Šperla". Radní tak vzdali čest památce zasloužilého atletického a fotbalového trenéra, který se obětavým způsobem podílel na výstavbě stadionu a posléze byl jeho dlouholetým správcem.

Sportovní odpoledne na dobrušském stadionu, při němž si děti užily veselé chvíle na skákacím hradu a střelení na terč z paintbalové pušky, završila taneční zábava s pražskou hudební skupinou Sklezóza. Před půlnocí se nad hlavami bavících se lidí rozsvítil ohňostroj.

Výročí 100 let fotbalu v Dobrušce připomněla výstava v místním Kině 70. Její návštěvníci se na historických i současných fotografiích mohli mimo jiné seznámit s největšími úspěchy fotbalového oddílu - trojnásobným postupem A-týmu dospělých do krajské I. A třídy a ziskem dorosteneckého titulu krajského přeborníka z roku 1996. Vystavena byla celá řada trofejí získaných po roce 2000 především mládežnickými celky. Výstava zaznamenala i kompletní historii pěti ročníků celostátního turnaje přípravek Rampušák Cup pořádaného dobrušským oddílem. V sekci "Z Dobrušky do I. ligy" byly připomenuty výjimečné sportovní výsledky místního trenéra Milana Petříka, který vedl prvoligový tým FC Hradec Králové a kariéra dobrušského odchovance Lukáše Killara, který se jako hráč prosadil až do mládežnického národního týmu. V dresu Slovanu Liberec se stal mistrem republiky a v prvoligovém Kladně se dokonce stal kapitánem týmu.

Dobrušský pohár v malém fotbalu

Zatažená obloha od sobotního rána nevěstila nic dobrého. Dopolední program jubilejního 20. ročníku Dobrušského poháru - turnaje v malém fotbalu znepríjemňovalo pouze drobné mrholení. Šedesát zápasů na šesti hřištích odehrála necelá polovina z pětadesáti týmů z České republiky a Slovenska bez větších problémů.

Jenže hned po poledni se z černých mraků spustil déšť a pršet přestalo až druhý den, kdy už v turnaji pokračovalo nejlepších dvaatřicet mužstev. Trávník na sedmi hřištích o rozměrech 40×20 metrů se během sobotního odpoledne nezadržitelně měnil v blátivý povrch, přestože pořadatelé zkrátily hrací čas každého zápasu o osm minut.

Pořadatelé z klubu FC Santus nepřízeň počasí neodradila. Večer pod plachtovou střechou místního hangáru společně s účastníky turnaje oslavili jeho dvacáté výročí na taneční zábavě s libereckou kapelou Netřesk a před ranním startem nedělního programu zrealizovali krizový scénář turnaje. V areálu Městského stadionu na trávníku směrem k Mělčanům připravili pět náhradních hřišť, na nichž se v osmi čtyřčlenných skupinách bojovalo o postup do závěrečných vyřazovacích bojů.

Už během prvního soutěžního dne se zrodilo několik překvapení. Postoupit ze základní skupiny se nepodařilo rekordmanům DOPO - hráčům týmu FC Orel Zbečnick. Celek z Náchodsku v Dobrušce triumfoval celkem čtyřikrát - naposledy v roce 2003. Do finálového dne bezpečně postoupili všichni tři medailisté z loňského roku, ale dveře do play off se zabouchly před hráči obhájce trofeje Ivánka & Company. Stop "Ivánkům" vystavily Santus a košťanská Louka.

První kolo vyřazovacích bojů, do nichž postoupilo nejlepších 16 celků, bylo konečnou pro AC Sextons Hradec Králové, který na DOPO už dvakrát dosáhl na pomyslný bronz.

Z dobrušských celků nejdále dokráčelo Atletico opírající se o střelecké umění dvou excelentních kanonýrů - patnáctigólového Petra Holubce a Aleše Haška, autora 13 branek. Atletico ve čtvrtfinále sehrálo vyrovnaný poločas (1:1) proti pozdějším vítězům, ale po přestávce jeho hráče srazily do kolen dva slepené góly, takže se nakonec zrodil nejvyšší výsledek play off - 1:7!

Ve třech z patnácti vyřazovacích bojů se nerozhodlo v normální hrací době, takže o postupujícím musely rozhodnout penaltové rozstřely. Dvakrát v nich uspěli hráči královéhradeckého LSC Crikets. Úspěch v penaltách je posunut až do finále poté, co v jejich semifinálovém duelu gól nepadl.

Ve druhém semifinále slavila úspěch zkušenost hráčů jesenického Gamaspolu a dominovala i ve finále proti Crikets. Jesenický Gamaspol v závěrečném střetnutí turnaje skóroval čtyřikrát, přičemž dvakrát se do sítě finálového soupeře trefil nejlepší střelec

letošního Dobrušského poháru Patrik Plhák. Jeho kanonýrský účet dosáhl obdivohodných osmnáct přesných zásahů do černého.

Nejužitečnějším hráčem jubilejního 20. ročníku Dobrušského poháru se stal Jan Koblížek z týmu poraženého finalisty. Cenu pro nejlepšího brankáře převzal Jaroslav Šteif z 1. FC Květnice Tišnov na Brněnsku. Pohár Hanky Doubkové neboli cenu fair-play za příkladné vystupování na turnaji pořadatelé udělili hráčům týmu United Frýdek-Místek.

Moderní gymnastika

Úspěšný rok, především podzimní období, absolvovaly moderní gymnastky dobrušského Sokola. Šestnáctého ročníku mezinárodního závodu "O hradeckou stuhu" v Hradci Králové se zúčastnila v kategorii Naděje nejmladší (ročník 2000 a mladší) Veronika Faitová, která obsadila celkově páté místo a jen dvě desetiny bodu ji dělily od bronzového stupínku, na kterém stanula ukrajinská závodnice. Vedle českých moderních gymnastek se na soutěžním koberci představily i závodnice z Ukrajiny, Polska a Litvy.

Přebor Východočeské oblasti ve společných skladbách proběhl v pátek 13. listopadu v hale základní školy na Novém Hradci - a je třeba již dopředu říci, že pátek tentokrát nebyl pro dobrušské gymnastky dnem nešťastným. Pro dobrušský oddíl to byl první závod ve společných skladbách. Děvčata v první společné skladbě kategorie roč. 2001-02 ve složení Tereza Polová, Natálie Sehnalová, Markéta Sovinová, Nikola Moravcová a Radka Klučková předvedla dvě provedení sestavy bez náčiní s viditelnou chutí a radostí a bez většího zaváhání. Starší děvčata (roč. 1999-2001) ve složení Natálie Bajerová, Lenka Horčíčková, Adriana Krejčová a Veronika Faitová zacvičila svou skladbu se čtyřmi obručemi s pěknou choreografií s grácií, bezchybně, prostě na výbornou. Poděkování patří za nacvik sestav trenérkám a za choreografii sestav Pavle Bajerové, která má na úspěchu dobrušských závodnic významný podíl.

Posledním závodem roku byl pražský "Klokánek 2009", který uspořádali na konci listopadu pražští Bohemians. Nepobíhalo se ovšem na fotbalovém trávníku známého "Dolíčku", ale mladé závodnice z Prahy, Ústí nad Labem, Žďáru nad Sázavou a Dobrušky předváděly své elegantní a dynamické sestavy v místní sportovní hale. Mezi gymnastkami ročníku 2003 a mladšími obsadila pěkné 4. místo Sára Chválková, kterou od stupínku vítězů dělilo pouhých pět setinek bodu. O 6. místo se společně podělily Denisa Čtvrtečková a Julie Kaňková. Mezi staršími, roč. 2002, skončila Tereza Polová pátá a Markéta Sovinová šestá.

Vodáci

Závodní družstvo VS Náchod má celkem 55 členů (25 dospělých a 30 dětí). Jádrem tvoří vodáci, kteří jsou zároveň členy vodáckého oddílu ŠSK Bodlinka při ZŠ F. Kupky v Dobrušce.

Letošní vodáckou činnost zahájili začátkem dubna na Rozkoši, kam dojížděli autobusem firmy EK-Bus nebo osobními auty za přispění vedoucích a rodičů dětských závodníků na pravidelné čtvrté odpolední vodácké tréninky. Ale vodáci se setkávali celou zimu při pravidelných čtvrté plaveckých trénincích. V druhé polovině května a v červnu se vystřídaly na Rozkoši děti ze 6. - 9. tříd při hodinách tělesné výchovy a tím se seznámily se základy vodáckého sportu. Kouzlo a základy vodáckého sportu poznaly i děti z 5. tříd, pro které "bodlinky" ze 7.B uspořádaly na Rozkoši Dětský den "Sportujeme s vodákem Bodlinkou". Dvoudenní vodácké soustředění "Pohoda na Rozkoši" také absolvovali všichni žáci 6. tříd. Ke stmelení vodáckého kolektivu přispělo třídní vodácké srpnové soustředění závodního družstva na Rozkoši a trénink na řece Orlici.

Novou závodní sezónu 2009 zahájili vodáci již v dubnu prvním závodem Českého poháru pramic P5. V letošním roce se zúčastnili všech šesti KZ (1. KZ - 17. - 19. 4. - Labe - KV Čelákovice, 2. KZ - 1. - 3. 5. - Berounka - KV Neptun Řevnice, 3. KZ - 16. 5. - Divoká

Orlice - KV Žamberk, 4. KZ - 22. - 24. 5. - Labe + Sanberk - KV Sanberk, 5. KZ - 5. - 7. 6. Orlice + Rozkoš - KV VS Náchod) a Mistrovství ČR jako 6. KZ ve dnech 12. - 14. 6. na Labi v Lovosicích - KV Deli Lovosice. Na závody odjížděli v pátek odpoledne a vraceli se v neděli navečer. Jezdilo 4 - 6 posádek, tzn. 20 - 30 závodníků.

Vodácký víceboj na pramici P5 se jezdí v pěti kategoriích (žactvo do 14 let, dorostenci a dorostenky - 15 až 18 let, muži a ženy - 19 let a starší). Závod je dvoudenní a skládá se ze čtyř etap - sjezd řeky s vloženou střelbou na sklopné terče, slalom, sprint a při mistrovství i plavání. Umístění je dáno součtem bodů z jednotlivých etap. Závody se přiblížily závodům raftů, jsou atraktivní a získaly si u mládeže oblibu.

Mistrovství ČR na Labi v Lovosicích se zúčastnily 4 dobrušské posádky, z toho všechny byly na stupních vítězů. Druhými vicemistry ČR se stali junioři - TAŤKA A TROTLOVÉ - Špaňo Štěpán, Baše Vlastimil, Otruba Miroslav, Jandáčková Šárka, Hruša Miroslav, Krkoška Ondřej, dále pak juniorky - ZOMBICE - Kultová Šárka, Kašparová Pavlína, Dubská Veronika, Kuncová Diana, Andršová Karolína a žáci - PONORKA - Müller Tomáš, Becker Dominik, Novák David, Seidel Samuel, Kupka Tomáš, Müller Michal a nejlepšího umístění dosáhla a Mistry ČR se stala posádka mužů - SEBRANÉ ZB(L)YTKY - ve složení - Červinka Jan, Mervart Jan, Kárník Josef, Mottl Jan, Herclík Josef. Přestože posádka žáků skončila až na bronzovém místě, tak tohoto umístění dosáhla v silné konkurenci deseti posádek.

Nejlepší sportovci města

Jako každoročně byli za rok 2009 vyhodnoceni nejlepší sportovci města Dobrušky. V kategorii jednotlivců se této pocty dostalo krasobruslaři Tomáši Kupkovi, orientační běžkyni Kataríně Labašové, házenkářce Petře Laštovičkové, moderní gymnastce Anitě Melišové, badmintonistům Matěji Švábovi a Tomáši Kopřivovi, kuželkáři Vladimíru Gütlerovi, skibobistům Pavlíně Tojnarové, Janu Fleglovi a Janě Trunečkové, triatlonistovi Oldřichu Hofmanovi a člence Aerobik teamu Dobruška Tereze Jiroutové.

Nejlepšími kolektivy byla vyhlášena družstva národní házené starších zákyň a dorostenců TJ Sokol Dobruška, prvoligové smíšené družstvo dospělých oddílu badmintonu TJ Sokol Dobruška, družstvo dorostenců oddílu kuželek TJ Sokol Dobruška, družstvo zákyň oddílu florbalu Školního sportovního klubu Bodlinka a B-tým oddílu kopané mužů TJ Dobruška.

Jako nejlepší trenéři a cvičitelé byli oceněni Petr Čiháček (družstvo zákyň oddílu florbalu TJ Sokol Dobruška), Ilona Sobotková (moderní gymnastika), Pavel Kunc (karate), Pavel Maňásek (badminton), Pavel Sýkora (kopaná) a Marie Brandejsová (turistika).

Zvláštní cenu za statečný sportovní výkon obdržela badmintonistka Gabriela Zábavníková.

Čestným uznáním byli oceněni Bohumil Flegl (skiboby), Barbora Volfová a Lenka Fleglová (aerobic); dále pak družstvo mužů Tri klubu Dobruška a C-tým mužů (kopaná). Z trenérů a cvičitelů obdrželi čestné uznání Petr Kubrt (florbal), Milan Jirásek, Martin Lemfeld, Petr Nosál (kopaná) a Josef Krtil (turistika).

Odhalení desky Václavu Šperlovi

Václav Šperl byl sportovec tělem i duší. I když pocházel ze západočeské Sušice, jeho domovem se stala Dobruška. Pracoval ve Stuze jako technický úředník a veškerý volný čas věnoval sportu, zejména lehké atletice. Pod jeho vedením dosahovali dobrušští atleti velmi dobrých sportovních výsledků. Mladí lidé, kteří se v Dobrušce atletice věnovali, získávali vedle fyzické zdatnosti i vědomí, že hodnota života je především v tom, jak jej dokážeme prožít a být užitečnými svému okolí. Sám Václav Šperl byl v tomto příkladem a myslím, že i dnes pro většinu lidí nedostižným.

Materiální podmínky pro sportování, zejména pro královnu sportu, lehkou atletiku, byly na konci padesátých let minulého století velmi špatné. Místo lamentování a rezignace se Václav Šperl pustil do práce, která se mnohým jevila jako sysifovská. Byl to on, na jehož popud bylo rozhodnuto o výstavbě nejen lehkootletické dráhy, ale i nového všesportovního stadionu. Nebyly ani finanční prostředky, a pochopitelně ani stavení kapacity. Když chtěly obce něco v této době vybudovat, zbývala jen akce „Z“, tedy svépomoc. Václav Šperl se proto pustil do práce a svým nadšením strhl i mnohé další. Stovky a tisíce hodin, které věnoval práci na novém stadionu, přinesly své ovoce. V první polovině roku 1963 bylo dílo v hodnotě jeden a půl miliónu korun dokončeno a 30. června tohoto roku byl stadion slavnostně otevřen.

Václav Šperl stál skromně v pozadí. Přesto mu jeho spoluobčané projevovali svoje poděkování za práci, kterou pro Dobrušku vykonal. Z těchto dob se jako hmatatelný důkaz této úcty dochovala knižní záložka, utkaná ve Stuze. Motiv stadionu a lehkootletického běžce byl orámován nápisem o otevření všesportovního stadionu v Dobrušce, které se uskutečnilo 30. června 1963. Když se na záložku zadíváme pozorněji, uvidíme, že nad slovy všesportovní stadion je bílou nití vytkán přívlástek „Šperlův“.

Václav Šperl zemřel 15. srpna roku 2002. V roce 2009 mu byla na všesportovním stadionu odhalena pamětní deska, připomínající jeho velký přínos dobrušskému sportovnímu životu.

10. Zajímavosti ze života města

Petice za odvolání starosty

V závěru roku se na základě reportáže královéhradeckého vysílání České televize rozvířila hladina veřejného mínění ve městě. Redaktor Vlastimil Weiner v reportáži, která se objevila v regionálním vysílání dne 19. října, uvedl, že starosta města Petr Tojnar byl královéhradeckým krajským soudem odsouzen za křivé svědectví k peněžitě pokutě. Následně na toto téma přinesla 19. listopadu reportáž ještě televize Prima v regionálním vysílání RTA.

Na základě uvedené zprávy začal po městě kolovat anonymní pamflet, který velmi hrubým způsobem napadal starostu Tojnara. Vzápětí na to se objevila již neanonymní petice, obracející se k zastupitelům města a požadující starostovo odvolání. Starosta sám již v září informoval zastupitele o vyvstalém problému a požádal o odvolání z funkce. V hlasování zastupitelé tento návrh zamítli. Proti hlasovalo 11 z 12 přítomných.

Pod petici, kterou podepsali jako autoři Václav Pavel, Zdeněk Zahradník a Robert Uhlík, se shromáždilo 223 podpisů. Autoři petice také zřídili webovou stránku, na níž probíhala diskuse o daném problému. Většinou v rámci slušnosti, vyskytly se ale i hrubé a nevybíravé insinuace a výpady, jak na starostovu adresu, tak i na adresu autorů a signatářů petice.

Po několika dnech se objevila petice další, která naopak vyslovovala starostovi důvěru a požadovala jeho setrvání ve funkci. Pod ní se sešlo na 650 podpisů. Záležitost se stala opět předmětem jednání zastupitelstva. Na schůzi dne 14. prosince však odmítli zastupitelé zařadit tuto věc na program a Václav Pavel jménem autorů celou petici stáhl. Tím pokus o odvolání starosty skončil.

Miroslav Drašner oslavil osmdesátku

V úterý 3. února 2009 proběhl v dobrušském kulturním domě slavnostní večer věnovaný pedagogovi a hudebníkovi Miroslavu Drašnerovi, který slavil významné životní jubileum. Pořadatelé večera, Ženský pěvecký sbor Vlasta a Kulturní zařízení města Dobrušky, tak chtěli poděkovat za jeho dlouholetou práci pro naše město. Oslavenec, spolu se zcela zaplněným sálem, zhlédl kulturní program plný hudby a zpěvu. K narozeninám mu přišlo popřát mnoho gratulantů z řad pedagogů, studentů a kolegů hudebníků, dále zástupci církví,

spolků a sdružení. Od starosty města Dobrušky Petra Tojnara převzal pan Miroslav Drašner medaili za zásluhy o rozvoj města.

Devadesáté výročí Vojenského zeměpisného ústavu

Vojenský geografický a hydrometeorologický úřad v Dobrušce si připomněl 90. výročí založení svého předchůdce – Vojenského zeměpisného ústavu.

Vojenský zeměpisný ústav byl založen 15. října 1919. Byl tak završen proces vzniku výkonných orgánů československé vojenské zeměpisné služby po vytvoření nezávislé Československé republiky.

V období mezi dvěma světovými válkami se stal Vojenský zeměpisný ústav důležitou institucí, která úspěšně zabezpečovala požadavky armády, vládních organizací a odborné veřejnosti v oblasti geodézie, kartografie a geografie. Podílel se na vybudování astronomicko-geodetické sítě I. řádu, budování sítě velmi přesné nivelace.

Ve 30. letech 20. století Vojenský zeměpisný ústav sehrál významnou roli při vydání Atlasu Republiky československé, kde mu bylo svěřeno jeho kartografické a litografické zpracování a následně i tisk. Toto mistrovské dílo získalo Velkou cenu a zlatou medaili na Světové výstavě v Paříži v roce 1937.

Po roce 1939, v době druhé světové války, byl Vojenský zeměpisný ústav reorganizován a přejmenován na Zeměpisný ústav ministerstva vnitra a v roce 1942 se stal součástí Zeměměřičského úřadu Čechy a Morava.

Po osvobození v roce 1945 se Vojenský zeměpisný ústav podílel na vydání aktuálních vojenských topografických map. V roce 1951 byl rozdělen na tři nezávislé instituce, na Vojenský zeměpisný ústav v Praze, Vojenský topografický ústav v Dobrušce a Vojenský kartografický ústav v Harmanci. V letech 1953 až 1957 se provádělo nové topografické mapování celého státního území v měřítku 1 : 25.000. Představovalo to kolem 1740 mapových listů.

Od 60. do 80. let se Vojenský zeměpisný ústav specializoval na tvorbu vojenských speciálních map a vojenských geografických podkladů. Odborná profesionální činnost dosáhla vrcholu při vydání Československého vojenského atlasu (1965) a Vojenského zeměpisného atlasu (1975).

Od 90. let se Vojenský zeměpisný ústav podílel na standardizaci a unifikaci jednotné řady vojenských map používaných Armádou České republiky. To byla jedna z podmínek do začlenění do struktur NATO. Jedním z výsledků tohoto úkolu byla úprava existujících topografických map v měřítku 1 : 50.000 na standard NATO. Za tvorbu map získal Vojenský zeměpisný ústav od Kartografické společnosti České republiky zvláštní cenu v soutěži Mapa roku 1998.

Vojenský zeměpisný ústav byl zrušen 30. června 2003. Na jeho činnost a tradice navazuje dnes Vojenský geografický a hydrometeorologický úřad.

Dvousté výročí narození Josefa Mnohoslava Roštlapila

V roce 2009 jsme si připomněli dvousté výročí narození dobrušského kněze a prvního historika našeho města Josefa Mnohoslava Roštlapila. Narodil se 15. srpna 1809 v Kostelci nad Orlicí. Po absolvování hradeckého semináře začal kaplanovat v Miletíně, poté na několika dalších místech a v letech 1840 - 1856 v Dobrušce. V roce 1857 byl jmenován farářem v Opočně a 1881 osobním děkanem. V revolučním roce 1848 se spolu s přítelem Janem Karlem Rojkem zúčastnil Slovanského sjezdu v Praze. Roku 1864 byl zvolen dopisujícím členem Českého muzea a roku 1871 se stal členem Svatoboru.

Obsáhlá byla Roštlapilova činnost vědecká a publikační. Vydal latinsko - německo - český slovník lékařské terminologie (1844), Biblickou pedagogiku (1845), napsal také harmonii čtvera evangelistů, Hebrejské starožitnosti a veršované Obrazy ze života svatého

Petra, apoštola Páně. Pro Národní muzeum přepsal v letech 1855 - 1857 Dekreta jednoty bratrské. Svými články přispíval do Časopisu českého duchovenstva, Českého muzea, do Zieglerova pedagogického časopisu Přítel mládeže a do Květů. Je také autorem řady hesel z oboru astronomie v Riegrově slovníku naučném.

Jeho nejvýznamnějším historiografickým dílem je rukopis Pamětnice děkanství dobrušského, z něhož vycházejí Paměti města Dobrušky a panství opočenského (1887), první dějiny města.

Roštlapil zemřel na odpočinku v Dobrušce 10. října 1888. Pohřben je na městském hřbitově v děkanské hrobce, již vévodí jeho socha.

Na počest tohoto významného výročí připravilo Kulturní zařízení města Dobrušky - vlastivědné muzeum konferenci *Vlastenectví, církev a společnost v proměnách 19. a 20. století*, která se uskutečnila 15. září v zasedací síni v budově odboru dopravy Městského úřadu v Dobrušce. Spolupořadatelé konference byli Děkanství v Dobrušce a Univerzita Hradec Králové. Záštitu nad celou akcí převzali společně hejtman Královéhradeckého kraje Bc. Lubomír Franc a biskup královéhradecký Mons. Dominik Duka OP.

Nová informační tabule na náměstí

Na základě grantu z Operačního programu Přeshraniční spolupráce ČR-PR 2007-2013, který Dobruška obdržela ve spolupráci s partnerským polským městem Radkov, došlo k výraznému zlepšení úrovně informovanosti návštěvníků města. V klidové zóně na náměstí F. L. Věka byla instalována interaktivní informační tabule. Návštěvník si může zvolit číslo, kterým je na mapě označen příslušný objekt, a dostane se mu podrobné informace. Tabule je „mluvící“, tzn. že ji mohou využívat i nevidomí zájemci. Návštěvník se zde může dozvědět nejen potřebné detaily o památkách města a okolí, informace turistického ruchu, vyprávění o minulosti města, o jeho pověstech, ale rovněž informace o zajímavostech na polské straně hranic, hlavně o městě a mikroregionu (gmině) Radkov. Předpokládá se, že tabule bude využívána především v době turistické sezóny.

Dobrušský strom roku 2009

Odbor životního prostředí Městského úřadu v Dobrušce vyhlásil soutěž o dobrušský strom roku 2009. V soutěži zvítězil návrh paní Marie Samkové z Křovic čp. 398. Stromem roku se stala krásná Metasekvoje čínská (tisovcovitá), která stojí domu Samkových. Paní Samková ke svému návrhu poslala následující doplnění: „Asi před 40 lety ho jako malý stromek zasadil můj švagr. Tento druh dřeviny byl znám jako zkamenělina a až v roce 1944 byl v Číně objeven jako živý strom. Náš strom má ve 130 cm výšce obvod 150 cm a je vysoký přibližně 16 metrů. Je krásný, když se na jaře probouzí a začnou mu vyrůstat zelené větvičky složené z drobných jehliček. V létě nám poskytuje příjemný stín a líbí se jak veverkám, které po něm občas přeběhnou, tak i dětem (teď i vnoučatům) k lezení. Na podzim je snad nejkrásnější (i když tu práci s uklízením spadlého jehličí nikomu nepřejí), to se tak postupně vybarvuje a ve svitu slunce hraje všemi odstíny červené a hnědé barvy. Na zimu shazuje celé větvičky, odpočívá a nabírá sílu na to, abychom ho na jaře zase znovu obdivovali.“